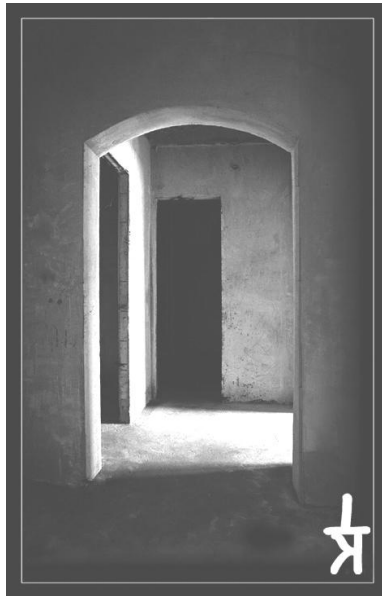

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА**

КРИЗА ТЕОРІЇ

**Міжнародна наукова конференція
(18-19 жовтня 2007 року)**

Програма та анотації поданих доповідей

**ЧЕРНІВЦІ
2007**

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

1. **Мельничук С.В.**, проф., ректор ЧНУ.
2. **Ушенко О.Г.**, проф., проректор з наукової роботи.
3. **Бунчук Б.І.**, проф., декан філологічного факультету.
4. **Червінська О.В.**, проф., завідувач кафедри зарубіжної літератури та теорії літератури.
5. **Теленько Г.М.**, доц. кафедри зарубіжної літератури та теорії літератури.

Секретарі конференції – Сажина А.В., Сердюк Л.П., викладачі кафедри зарубіжної літератури та теорії літератури.

Р О З К Л А Д З А Х О Д І В 18 жовтня ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ ☉ 11.00 – 13.00 (V к., Червона зала)

Вступне слово **Мельничука С.В.**, ректора Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, доктора фізико-математичних наук, професора.

Бондарева Олена (*Київ*). Новітня українська драма: динамічні тенденції розвитку на тлі рецептивної кризи.

Лановик Зоряна (*Тернопіль*). Подолання „кризи теорії” через повернення до витоків „чистої герменевтики”.

Мироненко Людмила (*Донецьк*). Морально-філософські проблеми французького романтизму в аспекті літературної есхатології.

Піскун Наталія (*Мінськ*). „Искусствоведение – литературоведение”: уровни междисциплинарного взаимодействия.

Червінська Ольга (*Чернівці*). Кризові фази поетологічних фрагментів наукового дискурсу.

Шалагінов Борис (*Київ*). Концепт як жанроутворююча основа в німецькій романтичній прозі (на прикладі „Люцінди” Ф Шлегеля).

Шестакова Елеонора (*Донецьк*). Дихотомія художественная / нехудожественная словесность в контексте литературоведческих исканий второй половины XX ст.

Культурна програма ☉13.00.-15.00 (обід 13.00-14.00, IV корпус, їдальня)

Екскурсія №1: Резиденція Буковинських митрополитів

Екскурсія №2: Місто Чернівці – зразок архітектурної та історичної еkleктики

СЕКЦІЙНІ ЗАСІДАННЯ 15.00 – 17.30

Секція №1 (ауд. 62)

НОВІ ЯВИЩА В ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧОМУ ПРОЦЕСІ МЕЖІ ТИСЯЧОЛІТЬ

Голови: Лановик Мар'яна (Тернопіль), Рихло Петро (Чернівці).

Секретар: Матійчук Оксана (Чернівці).

1. **Григоренко Олександра** (Полтава). Практичний посібник з капіталовкладення: система суспільних капіталістичних відносин у романах Е. Єлінек.
2. **Довбуш Ольга** (Тернопіль). Кінематографічний образ в інтерсеміотиці.
3. **Ковалець Лідія** (Чернівці). Новітні федьковичезнавчі студії учених з української діаспори та власне зарубіжжя як реінтерпретація радянської офіційної моделі письменника.
4. **Коваль Марта** (Львів). Політика нового історизму та культурного матеріалізму в дослідженні маркерів ідентичності (на матеріалі літератури США кінця XX-початку XXI століття).
5. **Козюра Олена** (Черкаси). Постмодерністська інтерпретація жанру роману.
6. **Лановик Мар'яна** (Тернопіль). Теорія відносності: проблема посилення „кризи теорії” чи пошуки точного знання в гуманітарній науці.
7. **Назаревич Леся** (Тернопіль). Мистецтво слова доби модернізму – вияв екзистенційної свободи в епоху духовної кризи „зламу віків”.
8. **Рихло Петро** (Чернівці). Пошуки єврейської ідентичності у творчості Альфреда Гонга.
9. **Чотарі Вероніка** (Тернопіль). Гендерне прочитання біблійних псалмів: жіноча візія канонічних текстів.

Секція №2 (ауд. 66)

НАУКОВА МЕТОДОЛОГІЯ В СУЧАСНИХ ДОСЛІДНИЦЬКИХ РАКУРСАХ

Голови: Бондарева Олена (Київ), Гуляк Анатолій (Київ), Киченко Олександр (Черкаси), Червінська Ольга (Чернівці).

Секретар: Нікоряк Іван (Чернівці).

1. **Бідюк Олена** (Луцьк). Новітня методологія дослідження художнього тексту: прикладні аспекти психоаналізу.
2. **Бондар Людмила** (Миколаїв). „Нова хвиля” української драматургії 80-х рр. як заперечення соцреалістичного канону
3. **Волковинський Олександр** (Кам'янець-Подільський). Сучасна теорія епітета: проблеми та перспективи вирішення.
4. **Ворок Христина** (Львів). Психоаналітичні аспекти вивчення дитячих сновидінь (на матеріалі прози Івана Франка).

5. **Головій Оксана** (*Луцьк*). Поняття “неореалізм” у літературознавчій терміносистемі.
6. **Гуляк Анатолій** (*Київ*). Мала проза Ольги Кобилянської: проблеми сучасної наукової рецепції.
7. **Дронь Катерина** (*Львів*). Фольклорний міфологізм індивідуального стилю І.Франка: поетологічні обрії художньої прози.
8. **Жила Наталія** (*Харків*). Часово-просторова організація малої прози Є.Штрітматтера.
9. **Захарчук Ірина** (*Рівне*). Осмислення соцреалізму в дослідницьких проектах посттоталітарного простору.
10. **Калашник Ольга** (*Київ*). Типологічні риси візіонерської поезії.
11. **Киченко Олександр** (*Черкаси*). Специфіка Ю.М. Лотмана у світлі постсеміотики.
12. **Кудіна Алла** (*Кременчук*). Роман М.Арцыбашева „Санин” в оцінці постсовєтського літературознавства.
13. **Ліщинська Наталія** (*Тернопіль*). Порівняльна інтерпретація як метод дослідження.
14. **Папуша Ігор** (*Тернопіль*). Кант і наратологія.
15. **Папуша Ольга** (*Тернопіль*). Дитяча література: теорії і теореми.
16. **Шимчишин Марія** (*Тернопіль*). Деконструктивістське прочитання оповідання Марії Матіос „Апокаліпсис”.

Секція 3 (ауд. 67)

АКТУАЛЬНА МЕТОДИКА

ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧОГО ДИСКУРСУ

Голови: Міхільов Олександр (*Харків*), Астрахан Наталія (*Житомир*), Теленько Галина (*Чернівці*).

Секретар: Дзик Роман (*Чернівці*).

1. **Астрахан Наталія** (*Житомир*). Літературний твір в контексті ідей школи рецептивної естетики.
2. **Басняк Тетяна** (*Чернівці*). Дискурс дитячої свідомості як об’єкт авторської рефлексії Г. фон Реццорі та В. Набокова
3. **Батюк Галина** (*Дрогобич*). Теоретико-літературні та естетичні засади модерністського дискурсу у світлі Вірджинії Вулф.
4. **Безчотнікова Світлана** (*Маріуполь*). Міфопоетичний дискурс російської постмодерної антиутопії (на матеріалі роману Л. Петрушевської „Номер один, або в садах інших можливостей”).
5. **Бистрова Олена** (*Дрогобич*). Витоки поетики романної прози Ф.М. Достоевського.
6. **Бібікова Дарія** (*Київ*). Концепт ідентичності в романі Рашіда Буджедри „Fascination”.

7. **Бусел Ганна** (*Харків*). Інтертекстуальність в романе П.Акройда „Чаттертон”.
8. **Дзись Галина** (*Тернопіль*). Імпресіоністичність малої прози Філіпа Делерма.
9. **Ємчук Тетяна** (*Тернопіль*). Постколоніальна парадигма інтерпретації тоталітаризму в художніх творах Р.Іваничука та Г.Гріна.
10. **Іванова Наталія** (*Черкаси*). Цикл як художня структура (Погорельський, Сомов, Гоголь).
11. **Кремінь Тарас** (*Миколаїв*). Історіософська концепція ранньої творчості Ірини Вільде.
12. **Кузєбна Владислава** (*Черкаси*). Автобіографізм як складовий компонент малої прози Ш. Андерсона (на прикладі новели “Смерть у хащах”).
13. **Левицька Оксана** (*Львів*). Функціональність контексту у хронотопній моделі роману Джона Фаулза „Жінка французького лейтенанта”
14. **Лещишин Зоряна** (*Львів*). Внутрішній монолог і внутрішнє мовлення: проблема термінної синонімії.
15. **Ніколаєнко Валентина, Башук Наталія** (*Запоріжжя*). Синтез етнографізму й художнього домислу у творенні образу відьми в романі Л. Кононовича „Тема для медитації”.
16. **Онуфрик Галина** (*Івано-Франківськ*). Трансформація агіографічного канону в сучасній українській прозі.
17. **Орлова Марина** (*Черкаси*). Форми і засоби вираження „нової суб’єктивності” в автобіографічному романі Петера Гандке „Дитяча історія”.
18. **Пікуль Олена** (*Черкаси*). До проблеми постмодернізму в поезії (на прикладі творчості Дж.Ешбері).
19. **Притолюк Світлана** (*Тернопіль*). Трансформація жанру роману виховання в постмодерністичному дискурсі.
20. **Чорний Раїса** (*Тернопіль*). Особливості сприйняття творчості В.С.Моема в період суспільно-політичної кризи 30-50-х рр. XX ст.

Секція 4 (ауд. 60)

АНАЛІЗ НОВИХ ІНТЕРПРЕТАЦІЙ ЛІТЕРАТУРНОЇ СПАДЩИНИ

Голови: Шалагінов Борис (*Київ*), Козимирська Тетяна (*Миколаїв*),
Бойченко Олександр (*Чернівці*)

Секретар: Матійчак Альона (*Чернівці*)

1. **Акулова Надія** (*Харків*). Особливості інтерпретації творчості М. Івченка в сучасному літературознавстві.

2. **Бойченко Ольга** (*Черкаси*). Концепти “Смерть” та “Гумор” у романах Джеймса Патріка Донліві.
3. **Бродська Оксана** (*Дрогобич*). Артур Шніцлер: стилістика творчості.
4. **Горенок Галина** (*Дрогобич*). Гамлет у поетичній та критичній спадщині Томаса Стернза Еліота.
5. **Демидюк Лілія** (*Львів*). Проблема авторського міфу в українському літературознавстві
6. **Дробіт Ірина** (*Львів*). Структура та тематика історичного дискурсу у британському романі 80-х – 90-х років ХХ століття.
7. **Кирієнко Наталія** (*Полтава*). Колірна палітра поезії Михайла Ореста.
8. **Козимирська Тетяна** (*Миколаїв*). Відродження театральних форм Середньовіччя у сучасній політичній драмі
9. **Краснящих Андрій** (*Харків*). Авторська інтерпретація тексту: поезика, прагматика, проблеми диктата и доверия.
10. **Криворучко Світлана** (*Харків*). Злочин як пізнання дійсності та особистості митця на початку ХХІ століття (Т. Егген „Декоратор”).
11. **Кушнір Ірина** (*Львів*). Роман О. де Бальзака “Селяни”: вигадка чи реальність?
12. **Мараховська Тетяна** (*Горлівка*). Образ негра в рассказе В. Стайрона „Шедреч”.
13. **Марченко Тетяна** (*Горлівка*). Образ главного героя в романе А.П. Кузьмича „Зиновий-Богдан Хмельницкий”

Секція 5 (ауд. 61)

ЛІТЕРАТУРА ЯК ФОРМА МІЖНАЦІОНАЛЬНОГО СПІЛКУВАННЯ, СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА

Голови: Піскун Наталія (*Мінськ*), Меньок Віра (*Дрогобич*),
Лавренов Валерій (*Чернівці*).

Секретар: Логвинов Ігор (*Чернівці*).

1. **Грицак Наталія** (*Тернопіль*). Марина Цветаєва та Райнер Марія Рільке – діалог культур.
2. **Джолос Юлія** (*Черкаси*). Індіанський міфологічний хронотоп у романі Луїзи Едріх „Жінка-антилопа”.
3. **Кравченко Леся** (*Дрогобич*). Художня майстерність Д. Павличка – як перекладача сонетів Р. М. Рільке.
4. **Матковський Іван** (*Дрогобич*). Українська література на сторінках паризького часопису „Культура” як вияв польсько-українського культурного діалогу (на матеріалах літературно-критичних статей Юзефа Лободовського).

5. **Меньок Віра** (*Дрогобич*). Єдність у множинності: літературний феномен Бруно Шульца у багато культурних інтерпретаціях.
6. **Ничко Оксана** (*Тернопіль*). Полінійці у журналістській творчості Джона Стейнбека.
7. **Олійник Наталія** (*Тернопіль*). Взаємодія ритму та мелодики в структурі віршового тексту.

Секція 6 (ауд. 52)

ЛІТЕРАТУРА В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОГО МИСТЕЦТВА

Голови: Шестакова Елеонора (*Донецьк*), Комаров Сергій (*Горлівка*)

Секретар: Сажина Алла (*Чернівці*)

1. **Бессараб Олександр** (*Харків*). Роман Дена Брауна „Код да Вінчі” та масова культура.
2. **Варецька Софія** (*Львів*). Синтез мистецтв у творчості Гюнтера Граса.
3. **Віват Ганна** (*Одеса*). Інтермедіальність як результат духовного впливу мистецтва на творчу особистість (на матеріалі творчості В. Стуса та І. Калинця).
4. **Комаров Сергій** (*Горлівка*). Література та кіно: постмодерністські екранізації творів Д.Г. Лоуренса та А. Моравія.
5. **Косюк Оксана** (*Луцьк*). Творчість класиків української літератури та індустрія масової культури: опозиція чи трансформація?
6. **Науменко Наталія** (*Київ*). Вхідження у світ вільного віршування.
7. **Нікоряк Іван** (*Чернівці*). Національна специфіка метафори.
8. **Олійник Ірина** (*Тернопіль*). Перекладач-інтерпретатор тексту для дітей (нова інтерпретація дитячих казок Р.Кіплінга).
9. **Сажина Алла** (*Чернівці*). Транзитивні рекламні сюжети.
10. **Устименко Марія, Вашталова Катерина** (*Київ*). Брехтіанське панк-кабаре "The Dresden Dolls" як феномен сучасного мистецтва Америки після 11 вересня.

Культурна програма ⌚18.00

Вистава театру-кафе „Голос” (вул. О. Поповича, 4)

19 жовтня

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

⌚ 11.00 – 13.00 (V к., Червона зала)

Зимомря Микола (*Дрогобич*). Роль мотиву у поетичному тексті Олександри Шевелло та Антона Дубця.

Козлик Ігор (*Івано-Франківськ*). Криза теорії літератури: проблемне коло теми й умови його визначення.

Маценка Світлана (*Львів*). Риторика кризи у сучасному німецькому літературознавчому дискурсі.

Михайленко Валерій (*Чернівці*). Дискурс-аналіз як віха у літературній критиці.

Міхільов Олександр (*Харків*). „Концептуальний художній синтез” і „інтегративна поетика” як спроба подолання кризи інтерпретаційних теорій.

Поліщук Ярослав (*Краків*). Постколоніальна трансгресія.

Ушакова Татьяна (*Ростов-на-Дону*). Современные интерпретации литературного наследия.

(обід 13.00-14.00)

СЕКЦІЙНІ ЗАСІДАННЯ 14.00 – 17.00

Секція №1 (ауд. 62)

НОВІ ЯВИЩА В ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧОМУ ПРОЦЕСІ

МЕЖІ ТИСЯЧОЛІТЬ

Голови: Маценка Світлана (*Львів*), Щербакова Олена (*Київ*), Рихло Петро (*Чернівці*).

Секретарі: Матійчук Оксана (*Чернівці*).

1. **Бандровська Ольга** (*Львів*). Принципи моделювання історії літератури.
2. **Коршунова Світлана** (*Івано-Франківськ*). Гендерные аспекты романа Л.Улицкой „Казус Кукоцкого”.
3. **Матійчук Оксана** (*Чернівці*). Рукописи як культурний об’єкт.
4. **Мацевко-Бекерська Лідія** (*Київ*). Комунікація у наративній структурі літературного твору: читацькі стратегії в дискурсі діалогу.
5. **Сайді Наталія** (*Харків*). Концептуальність творів М. Турнье в контексті теорії «відкритого твору».
6. **Стороха Богдан** (*Полтава*). Конкретна поезія: універсалізація трансферу знаків, мови та мовлення.
7. **Челецька Мар’яна** (*Львів*). Семіотика „прихованого” тексту в аспекті номенології та епіграфології.
8. **Щербакова Олена** (*Київ*). „Дар слова необхідно обробляти”, або Духовні риторичні настанови для студентської журналістської молоді.

Секція №2 (ауд. 66)
НАУКОВА МЕТОДОЛОГІЯ
В СУЧАСНИХ ДОСЛІДНИЦЬКИХ РАКУРСАХ

Голови: Міхільов Олександр (Харків), Тузков Сергій (Кіровоград)

Секретар: Сажина Алла (Чернівці)

1. **Бігун Ольга** (Івано-Франківськ). Генологічна специфіка ліричності жанру поезії в прозі кінця XIX – початку XX ст. Компаративний аспект.
2. **Гавловська Тетяна** (Кам'янець-Подільський). Протагоністичні жіночі образи Т. Фонтане.
3. **Глуховцева Ліна** (Черкаси). Проблематика та поетика поезії Сільвії Плат в контексті американської літератури другої половини XX ст.
4. **Гребенюк Тетяна** (Запоріжжя). Проблема темпоральності художньої події в сучасному літературознавчому дискурсі.
5. **Гурдуз Андрій** (Миколаїв). Образ мінотавра в літературі XX ст.: закономірності переосмислення.
6. **Кумпан Світлана** (Харків). Інтерпретація творчества И.Во в свете современных концепций комического.
7. **Маркова Мар'яна** (Дрогобич). „Концепт” та „концептуалізація” у сучасному літературознавстві.
8. **Мочернюк Наталія** (Івано-Франківськ). Специфіка логосфери у романі Е.Канетті „Засліплення”.
9. **Нарчинська Тетяна** (Київ). Невербальні означники поетичного тексту: мовчання як Іншість у „Примітивних формах власності” Андрія Бондаря.
10. **Ромазан Олена** (Івано-Франківськ). Феміністичне спрямування та гендерна проблематика „бджолиного” циклу Сильвії Плат.
11. **Ступницька Галина** (Дрогобич). Особливості рецепції англomовного тексту на сторінках журналу „Всесвіт”.
12. **Тепла Юлія** (Львів). „Літературний формалізм” у концепції ідейно-етичного естетизму М. Гнатишака.
13. **Тузков Сергій** (Кіровоград). Дискуссионные вопросы изучения жанра повести в современном литературоведении.
14. **Федорів Ульяна** (Львів). Соцреалістичний канон в українській літературі: проблема реінтерпретації.
15. **Шевців Галина** (Дрогобич). Становлення категорії стилю у європейському літературознавстві.
16. **Шуба Юлія** (Черкаси). Рецептивна естетика і постмодернізм.

Секція 3 (ауд. 67)
АКТУАЛЬНА МЕТОДИКА
ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧОГО ДИСКУРСУ

Голови: Козлик Ігор (Івано-Франківськ), Теленько Галина (Чернівці)

Секретарі: Матійчак Альона (Чернівці)

1. **Івасюк Оксана, Груба Віра** (Чернівці). Релевантність відкриття творчості забутих письменників 20-х років XX ст. у сучасному літературознавчому дискурсі.
2. **Ісаєнко Світлана** (Чернівці). Подвійність авторської саморефлексії у романі Дж. Фаулза „Мантиса”.
3. **Кравець Олена** (Харків). Міфологічна система образів у романі Джона Апдайка „Іствікські відьми”.
4. **Матійчак Альона** (Чернівці). Архетипи в інтерпретації Айріс Мердок
5. **Редчиць Тетяна** (Черкаси). Структурно- композиційні особливості романів Хайміто фон Додерера „Слунські водоспади” та „Окружний шлях”.
6. **Резник Оксана** (Сімферополь). Типи художественного мышлення в художественной автобиографии русской эмиграции.
7. **Скляр Юлія** (Чернівці). Амбівалентність постмодерністського роману (П.Зюскінд „Парфюмер”).
8. **Сопельник Наталія** (Луганськ). Проблема жанру в мемуаристичній дилогії Г. Костюка „Зустрічі і прощання”.
9. **Старовойт Людмила** (Миколаїв). Мотиви і образи лірики Миколи Вінграновського.
10. **Теленько Галина** (Чернівці). Конфлікт романтичної та реалістичної умовностей в новелістиці Г. Уолпола.
11. **Тюрдьо Наталя** (Донецьк). Авангардистська складова сучасного роману.
12. **Устименко Марія** (Київ). Родинна історія та плинність часу у літературі та фотомистецтві американського півдня.
13. **Філатова Оксана** (Миколаїв). Технологія гри в іронічному дискурсі автора-„трікстера”.
14. **Фоміна Галина** (Кам'янець-Подільський). Есхатологічні мотиви у п'єсі Ф. Дюрренматта „Портрет планети”
15. **Чепурда Ганна** (Черкаси). Герої і сюжети регіоналістичної прози Енні Пру (на матеріалі збірки „Горбата гора”).
16. **Чонка Тетяна** (Дрогобич). Гра як діалог-комунікація у творчості Володимира Набокова.
17. **Шевченко Юлія** (Черкаси). Криза особистості в романі Джонатана Францена „Виправлення” в умовах глобалізації.

18. **Ярко Олена** (*Харків*). Жанрова своєрідність книги Дж.Фаулза „Арістос”.

Секція 4 (ауд. 60)

АНАЛІЗ НОВИХ ІНТЕРПРЕТАЦІЙ ЛІТЕРАТУРНОЇ СПАДЩИНИ

Голови: Зимомря Микола (*Дрогобич*), Кирилюк Світлана (*Чернівці*),
Бойченко Олександр (*Чернівці*)

Секретарі: Дзик Роман (*Чернівці*)

1. **Бойченко Олександр** (*Чернівці*). „Апологія Ксантипи” Л. Морстіна як апологія Сократа.
2. **Дзик Роман** (*Чернівці*). Проблема жанрової ідентифікації в аспекті сучасної генологічної аргументації.
3. **Івасишена Тетяна** (*Кам'янець-Подільський*). „Океан” Л. Андреева в аспекте архитектурных особенностей „драмы для чтения”.
4. **Кирилюк Світлана** (*Чернівці*). Життя як творчість і творчість як життя: Леся Українка крізь призму інтерпретаційних підходів.
5. **Козачук Ніна** (*Чернівці*). Роман „Воццек” Ю. Іздрика: постмодерний чи інтелектуальний?
6. **Павлюк Христина** (*Миколаїв*). Огляд ранніх прозових творів Теодора Шторма як спроба нової інтерпретації літературної спадщини.
7. **Пастушок Галина** (*Львів*). Блазень на межі трагічного і комічного: жанровий експеримент над Шекспіром.
8. **Петров Костянтин** (*Горлівка*). „Физиология Петербурга” в творческой биографии Н.А. Некрасова.
9. **Постолова Ірина** (*Харків*). Пошук адекватних методик у дослідженні літературної спадщини Генріха Бюлля.
10. **Роговая Надежда** (*Харків*). Отношение к смерти у Гомера и Платона.
11. **Старцева Вікторія** (*Черкаси*). Південний характер та чорна етика у белетристиці Тоні Моррісон.
12. **Хомчак Олена** (*Мелітополь*). Форми повествования в романах И.А. Гончарова.
13. **Чиркова Юлія** (*Харків*). Неоміфологічні особливості „нового роману” в дискурсі постмодернізму.

Секція 5 (ауд. 61)
ЛІТЕРАТУРА ЯК ФОРМА МІЖНАЦІОНАЛЬНОГО
СПІЛКУВАННЯ, СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ
ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА

Голови: Зимомря Іван (Дрогобич), Лавренів Валерій (Чернівці)

Секретарі: Півторак Володимир (Чернівці)

1. **Зимомря Іван** (Дрогобич). Австрійська мала проза XX ст. у взаємодіях з українською тематикою.
2. **Козловська Світлана** (Миколаїв). Особливості формування та еволюції канадської англомовної літератури 60-х – 70-х років XX століття.
3. **Кшевецький Володимир** (Кам'янець-Подільський). Архітектонічні особливості сонетів В. Брюсова і М. Вороного.
4. **Лавренів Валерій** (Чернівці). Забуті українські переклади поезій О.Пушкіна. До питання реінтерпретації.
5. **Ніверська Тетяна** (Кам'янець-Подільський). Архітектоніка повісті М. Хвильового „Іван Іванович” та повісті Б. Пільняка „Іван Москва”.
6. **Нікоряк Іван** (Чернівці). Національна специфіка метафори.
7. **Півторак Володимир** (Чернівці). Стилїстика тропової системи Юрія Федьковича початкового періоду поетичної творчості.
8. **Радчук Віталій** (Київ). Співвідношення експресії й імпресії в оригіналі та перекладі і проблема тлумачення літературних творів.

Регламент

Доповідь на пленарному засіданні – 20 хв.
Доповідь на секційному засіданні – 10 хв.
Виступ в обговоренні – 5 хв.

КРУГЛИЙ СТІЛ Ⓢ17.00 (ауд.62)

- Коротка референція тез найкращих доповідей.
- Дискусія.
- Ф у р ш е т.

ДОПОВІДІ ПЛЕНАРНОГО ЗАСІДАННЯ

Бондарева Олена Євгенівна, доктор філологічних наук, провідний науковий співробітник Національного центру театрального мистецтва імені Леся Курбаса, професор кафедри україністики Національного медичного університету імені О.О.Богомольця.

Новітня українська драма: динамічні тенденції розвитку на тлі рецептивної кризи

Доповідь присвячено процесам жанрової та родо-видової динаміки, відчутної в новітній українській драматургії на тлі її рецептивної кризи. Розглянуто критерії вписаності аналізованого матеріалу у парадигму «перехідних епох», проаналізовано фактори нового жанрового моделювання, критерії зміни змістових та формальних пріоритетів, стильові шукання сучасної української драми. Особливу увагу приділено комплексивним стратегіям і жанровим моделям української драматургії кінця 1980-х – початку 1990-х років, а також потужному вектору «мінус-культури» у сучасній драматургічній літературі Мережі та самвидаву.

Лановик Зоряна Богданівна, доктор філологічних наук, в.о. професора кафедри теорії літератури і порівняльного літературознавства Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Подолання „кризи теорії” через повернення до витоків „чистої герменевтики”

У доповіді в контексті аналізу сучасного стану літературознавчої науки простежуються спроби виходу із кризової ситуації шляхом повернення до витоків класичних моделей літературного аналізу. На основі праці Е.Д.Гірша, В.Ізера та ін. з'ясовуються основні положення класичних літературознавчих процедур. Основна увага відведена аналізу ролі авторської інтенції у сприйнятті та аналізі літературного твору. Окреслюються можливі закони „точності інтерпретації” та висловлюються аргументи на користь повернення до витоків „чистої герменевтики”.

Маценка Світлана Павлівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри світової літератури Львівського національного університету імені Івана Франка

Риторика кризи

у сучасному німецькому літературознавчому дискурсі

Розглянуто проблеми сучасного німецького літературознавства в зв'язку із теоретичними дебатами, викликаними кризовим станом науки про літературу. У центрі уваги дослідження наступні симптоми кризи: надмірна “науковість” літературознавства, зумовлена “плюралізмом

методів”, втрата предмету, нівелювання суб’єкта, мова літературознавства як “спроба пристосування”. Окреслені також деякі перспективи виходу із кризи.

Соціологія й соціальна історія, психологія та психоаналіз постачають основні положення для саморозуміння та інтенсифікації літературознавчих досліджень, так само, як і лінгвістика та наука про комунікацію. Суттєвим залишається й традиційне формулювання літературознавчої науки філософією та філософськими напрямками. Цю надмірну “науковість” літературознавства пояснюють як пристосування науки про літературу до термінологічного апарату інших наук, що суттєво пришвидшило процес відчуження поміж літературознавством і літературою. Наслідком стали свого роду “суміші”, які поєднують інтерпретації художніх текстів із історією ідей, соціальною історією, теорією систем, дискурсивним аналізом, гендерними штудіями, теорією поля, роздумами про структуру жіночності, маскулінізму та ідентичності взагалі. У практиці застосування цих та інших методів виділяють три перспективи: продуктивна позиція, з погляду якої запропоновану широку пропозицію підходів до художнього тексту оцінюють як збагачення, при цьому, незважаючи на всю методологічну різноманітність, зберігається можливість без проблем ідентифікувати саму літературу; інша позиція демонструє досвід, коли текст відсунуто на периферію, а замість нього в центрі уваги опиняються окремі можливості інтерпретації; згідно третьої позиції, не можна розпізнати ані тексту, ані підходів до нього, натомість основну роль відіграє сама втрата здатності орієнтування як важлива негативна ознака літературознавства. Останньому особливо сприяє децентралізація поняття “літературного тексту”. У цьому контексті значне занепокоєння викликають видозмінені відносини поміж літературознавством та його безпосереднім предметом дослідження – літературою.

Мироненко Людмила Андріївна, доктор філологічних наук, професор кафедри світової літератури і класичної філології Донецького національного університету.

***Морально-філософські проблеми французького романтизму
в аспекті літературної есхатології***

У доповіді розглядається еволюційні трансформації сприйняття таких фундаментальних парадигм, як Бог та його суперники. Первісним зразком та поштовхом для огляду проблеми стала творча спадщина В.Гюго. Есхатологічна криза розглядається в аспекті зіткнення у тексті романтичного зразка моралі з антимораллю.

Михайленко Валерій Васильович, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри англійської мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Дискурс-аналіз як віха у літературній критиці

Дефініційний аналіз концепту дискурс та його різні трактовки свідчать про становлення дискурс-аналізу як філологічного напрямку у літературознавчій парадигмі. Зв'язок з різними галузями гуманітарних наук призводить до виокремлення цілої низки його видів. Така ситуація потребує широкого дослідження конкретних дискурсів для формування інваріантної моделі.

Піскун Наталія Дмитрівна, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри білоруської і світової художньої культури Білоруського державного університету культури і мистецтв.

„Искусствоведение – литературоведение”: уровни междисциплинарного взаимодействия

XXI век положил начало новому этапу в развитии искусствознания – становлению интегративных знаний. Огромное количество созданных во второй половине XX - начале XXI вв. разнохарактерных по форме и содержанию произведений изобразительного искусства потребовало от искусствоведов проявления определенной динамики научной мысли, которая в конечном итоге привела к очевидным трансформациям методологии как самого знания, так и методов анализа собственно произведения искусства. Сегодня уже не видится возможным дать последнему профессиональную оценку, не опираясь на современные достижения иных областей научного знания. Особо важная роль при этом отводится изучению опыта ученых-исследователей наук, находящихся «на стыке» с объектом исследования: литературоведения, театроведения, музыковедения, киноведения. Каждая из этих специфических областей знания на настоящий момент располагает достаточно обширным теоретико-методологическим и фактологическим багажом, позволяющим успешно осуществлять процесс их научно-исследовательского взаимодействия. Процесс интеграции научного знания закономерен, так как предметами познания и осмысления являются взаимодействующие в едином художественном пространстве-времени произведения изобразительного, театрального и кино искусств, литературы и музыки.

Оценка перспективности и результативности научного взаимодействия в области гуманитарных наук и искусств находится в настоящее время на стадии научного осмысления. Однако уже сейчас очевиден тот факт, что процесс становления междисциплинарных связей и научных интеграционных процессов в тандеме «искусствоведение – литературоведение» открывает новые горизонты развития гуманитарного

знания, а также новые ракурсы как искусствоведческих, так и литературоведческих исследований.

Поліщук Ярослав Олексійович, доктор філологічних наук, професор кафедри україністики Ягеллонського університету (м. Краків)

Постколоніальна трансгресія

Мова йде про модель постколоніальної критики, яка дозволяє відчитати колоніальні інтенції тексту. В українській науці ця парадигма досі залишається недостатньо апробованою. У доповіді автор розглядає основні риси колоніального дискурсу в літературі. Функціональність цих ознак виявляється на прикладі окремих знакових текстів ХХ століття, зокрема романів „Белая гвардія” (1925) Михайла Булгакова та „Місто” (1928) Валер’яна Підмогильного.

Червінська Ольга В’ячеславівна, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри зарубіжної літератури та теорії літератури Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Кризові фази поетологічних фрагментів наукового дискурсу

Доповідь присвячено огляду динаміки контекстуальних зв’язків літературознавства з іншими фрагментами наукової галузі в цілому. Фази виокремлюються у зразках гетерогенної символіки. Наука розглядається в аспекті *мети*. Зокрема, аналізується сучасна наукова ситуація: вплив наукових теорій на поетологічний дискурс в аспекті загальної термінології та вдосконалення позицій рецептивної теорії (вперше пропонується та пояснюється у теоретичному ключі ідея *рецептивної оптики*).

Шалагінов Борис Борисович, доктор філологічних наук, професор, національного університету „Києво-Могилянська академія”

Концепт як жанроутворююча основа в німецькій романтичній прозі (на прикладі „Люцінди” Ф. Шлегеля).

В основу доповіді покладено ідею Ж. Дельоза і Ф. Гваттарі про концепт як самостійний системоутворюючий елемент, що визначає шлях до знання через формулювання вектора мислення і правил мисленнєвої „гри”, може виражати себе через логічні структури, натурфілософську, аксіологічну і дискурсивно-естетичну уяву, застосовує естетичні принципи. Тоді виникають „концептуальні персонажі”. Оскільки тип персонажу і жанровий конструкт суттєво взаємопов’язані, ми робимо спробу розглянути через ідею концепту сам жанр. Оскільки „концептовий” персонаж – Сократ (у Платона), Діоніс, Заратустра (у Ніцше), „ідіот” (у Ніколая Кузанського), „чужоземець”, „юродивий” (у Зіммеля), а також, на нашу думку, „наївний спостерігач” (у Монтеск’є,

Свіфта) тощо – базується не так на художній, як на дискурсивній (раціоналістичній) основі, то шляхи розуміння й інтерпретації персонажу, а отже і самого жанру, потребують іншого підходу, зокрема „концептового”; іншими словами, персонаж має розглядатися не зовсім як *художній образ*. Цей підхід апробується на прикладі роману раннього німецького романтика Ф. Шлегеля „Люцінда” (1799). Як базове поняття розглядається *концепт* „романтизації” (в розумінні Шлегеля), що дає вихід на чітко структурований дискурс з широкими смисловими горизонтами, який заторкує й філософське, й релігійне, й естетичне, й художнє. До цього легко доточується міфологічний аспект ат багато іншого. В самих особливостях жанру й персонажів ми простежуємо сильний вплив Кантового дискурсу, власне – намагання романіста втілити абстрактний, філософський субстрат в художній формі. Її природу, на нашу думку, можна розкрити спираючись не так на закони художнього мислення, як на природу філософського *концепту*. Так само і „фрагментарність” як риса жанру у Шлегеля узгоджується з „концептом” як несучою теоретичною основою платоніво-меніпсепічного жанру, що його відкрив Ф. Ніцше. Оскільки в основу цього жанру покладено не поетичну концепцію, а концепт, то жанрологія не виражає художність, а „обслуговує” концептність. Подібні риси раннього німецького романтизму свідчать про те, наскільки міцним був його власний *раціоналістичний* фундамент, що виявляє риси спорідненості з просвітницькою літературою.

Шестакова Елеонора Георгіївна, доктор філологічних наук, старший викладач кафедри теорії літератури та художньої культури Донецького національного університету.

Дихотомия художественная / нехудожественная словесность в контексте литературоведческих исканий второй половины XX ст.

Если постараться в целом окинуть взглядом литературоведческий процесс вт. пол. XX ст., естественно, постоянно помня при этом о значительной роли условности и абстрактности подобного рода аналитической операции, то можно заметить определенные доминирующие процессы и явления. Прежде всего, с одной стороны, это внутренняя жизненность, перспективность традиционных, академических школ и направлений в литературоведении, с другой стороны – многообразии беспрестанно возникающих и активно развивающихся новых школ, направлений, течений. При всем многообразии и порой даже антитетичности этих процессов и явлений можно определить несколько глубоко взаимосвязанных и взаимообусловленных причин и состояний, породивших и поддерживающих сложную картину литературоведения XX и, пожалуй, даже начала XXI ст.

К из одним, если не определяющих, то безусловно ведущих, причин подобного мозаичного состояния современного литературоведения, относится кардинальная перестройка словесности в XVI – XVII ст., которая уже к первой трети XX ст. спродуцировала масштабное, многовекторное развитие собственно теоретической рефлексии. Литературоведческая мысль все более стала втягивать в орбиту своих интересов не только художественный, но и не-художественный типы словесности. При этом длительное время привилегированная художественная литература, которая в умах европейских интеллектуалов соотносилась с такими же привилегированными и «высокими» репрезентантами искусства, как живопись, театр, музыка, архитектура, танец, все более сопоставляется с маргинальными и «низкими» по своей сути явлениями. Это, например, все не-художественные типы словесности, как-то газетная, рекламная, юридическая, деловая, бытовая, а также дизайн, массовая кинопродукция, телесериалы. Естественно, что подобное рода состояние европейского и американского литературоведения в начале XXI ст. нуждается во внутренней ревизии и пересмотре многих своих субстанциальных оснований.

НОВІ ЯВИЩА В ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧОМУ ПРОЦЕСІ МЕЖІ ТИСЯЧОЛІТЬ

Бандровська Ольга Трохимівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри світової літератури Львівського національного університету імені Івана Франка.

Принципи моделювання історії літератури

Доповідь присвячена загальним аспектам концептуалізації і моделювання історико-літературних процесів. Зроблено спробу виділити групи проблем, які потребують осмислення і розв'язання.

По-перше, це розуміння літератури як складної динамічної системи, в процесі її моделювання потрібно виявляти не тільки умови і механізми, які приводять до домінування крупномасштабних художніх закономірностей, а й відхилення та нестійкості літературного розвитку. По-друге, моделювання історії літератури повинно враховувати існування таких суперечностей, що не долаються остаточно: це опозиція між рівнем творчості окремого письменника і рівнем історико-літературного процесу, опозиція минуле–теперішнє, обмеженість об'єму історії літератури, певна суб'єктивність у відборі текстів до неї. По-третє, систематизація історико-літературних процесів не можлива без взаємозв'язку з теорією літератури. Потужний розвиток теоретичного та історичного аспектів історії літератури в літературознавстві останніх десятиліть є перспективою формування нових підходів до написання

історій літератури. По-четверте, необхідно збільшувати кількість методологічних параметрів при створенні історії літератури. Від їхнього числа залежить масштаб поля міркувань про літературу. Залишаючись на певній критичній позиції, історик літератури повинен окреслювати інші критичні та методологічні підходи до історико-літературної реконструкції, поглянути на неї з позиції метанауки, культурології та антропології, що сприятиме утворенню квазілінійного образу літератури.

Григоренко Олександра Василівна, викладач Полтавського державного педагогічного університету імені В.Г. Короленка.

Практичний посібник з капіталовкладення: система суспільних капіталістичних відносин у романах Е. Єлінек

Однією з тем, до яких постійно звертається у своїй творчості австрійська письменниця Ельфіда Єлінек, є дискурс економіки, що побутує у мовленнєвій суспільній практиці. Письменниця розглядає його як сукупність економічних термінів, що просочилися в усі сфери суспільної життєдіяльності. Заволодівши мовою літератури, музики, міжособистісних відносин, дискурс економіки нав'язує літературі, музиці, людським почуттям тверезий розрахунок, перетворює будь-які суспільні відносини на відносини купівлі-продажу. Романи «Коханки», «Хіть» та «Жадоба» демонструють, як послідовно Е. Єлінек втілювала у творчості ідею тотальної економізації суспільства й висловлювала свою недовіру до кодифікованої в суспільстві мови, що знайшло відображення в експериментах із жанром роману.

Довбуш Ольга Іллівна, аспірантка кафедри теорії літератури та порівняльного літературознавства Тернопільського національного педагогічного університету ім. В.Гнатюка.

Кінематографічний образ в інтерсеміотиці

Маловивченість мови кіномистецтва помітно ускладнює його аналіз. Інтерсеміотичний підхід до її осмислення продиктований гетерогенною природою цієї знакової системи: контамінацією іконічного зображення із звуковим та словесним рядом. Фільм у запропонованій статті не розглядається як засіб транспонування зримої людським оком реальності, а як закодоване культурне повідомлення, що потребує інтердисциплінарного вивчення. Саме це змусило нас шукати витoki суті кінематографічного образу в зоні «креолізації» кінематографу, літератури, семіотики та психології.

Аналізуючи кінофільм у вертикальному зрізі, вбачаємо його унікальність і одночасну складність в тому, що він синтезує в собі три принципово відмінні знакові системи — *образотворчу, словесну і звукову*, переплетення яких творять один цілісний і неподільний образ, який вже

важко назвати лише іконічним чи умовним. Перед глядачем на екрані постає монолітна єдність зримого і конвенційного. У горизонтальній площині кінорозповідь будується завдяки монтажу основних носіїв кінематографічного значення — *кадрів*, що можуть нести в собі або лише денотативне значення, або піддаватись різноманітним смисловим надбудовам і відігравати роль символів, метафор, метонімії тощо.

Запропонована доповідь торкається теми нової і маловивченої, а тому лише відкриває двері для здійснення подальших кінодосліджень з перспективи семіотики.

Ковалець Лідія Михайлівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Новітні федьковичезнавчі студії учених з української діаспори та власне зарубіжжя як реінтерпретація радянської офіційної моделі письменника

На тлі видатних досягнень українського федьковичезнавства нового часу і тих публікацій радянського періоду, що створили казенно-догматичний образ Юрія Федьковича, викладається матеріал про ідейно та й змістово цілком інші студії учених із діаспори та власне зарубіжжя; при цьому наголошується на потребі активнішого вивчення даних текстів як невід'ємної частини федьковичезнавчої літератури.

Коршунова Світлана Іванівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри світової літератури Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника.

Гендерні аспекти роману Л.Уліцької „Казус Кукоцького”

У доповіді пропонується новий ракурс дослідження проблеми герой та сюжетна функція художнього тексту, на прикладі гендерних ідентифікацій героїв роману Л.Уліцької „Казус Кукоцького”

Лановик Мар'яна Богданівна, доктор філологічних наук, в.о. професора кафедри теорії і практики перекладу Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Теорія відносності: проблема посилення „кризи теорії” чи пошуки точного знання в гуманітарній науці

У доповіді розглядається зсув гуманітарних знань ХХ століття та його посилення під впливом теорії відносності. Досліджуються позитивні та негативні сторони такого впливу. Порушуються проблеми синхронізації систем координат різних національних літератур і культур, історичних періодів, мистецьких та наукових інтерпретативних систем.

Основна увага відводиться теорії перспективізму Е.Д.Гірша як ідеї текстової інтерпретації з різних точок зору.

Матійчук Оксана Михайлівна, аспірант кафедри зарубіжної літератури та теорії літератури Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича..

Рукописи як культурний об'єкт

Пропонована доповідь присвячена основним питанням *генетичної критики*, центральним об'єктом дослідження якої є манускрипти. У доповіді розглядаються питання культурної цінності рукописів, методи їх дослідження, форми та принципи укладання „генетичного досьє”. Матеріали подається на основі дослідження спадщини Рози Ауслендер.

Мацевко-Бекерська Лідія Василівна, кандидат філологічних наук, докторант кафедри української літератури Національного педагогічного університету імені М. Драгоманова.

Комунікація у наративній структурі літературного твору: читацькі стратегії в дискурсі діалогу

Пропонована доповідь є спробою систематизованого аналізу позиції читача як особистісної сутності комунікативного естетично-літературного ланцюга, а також специфічної функції, що надає художньому текстові нових значень або їх відтінків. Розглянуті дві основні площини реалізації читацької компетентності: на рівні форматування стратегічних параметрів читання та проектування сприйнятої естетичної інформації у певній перспективі.

Назаревич Леся Тарасівна, аспірант кафедри теорії літератури та порівняльного літературознавства Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Мистецтво слова доби модернізму – вияв екзистенційної свободи в епоху духовної кризи „зламу віків”

У доповіді розглядається проблема творчості в модернізмі. Особлива увага зосереджується на екзистенційному аспекті – вияву свободи слова, свободи думки митцями нової генерації. Авторка відштовхується від праць М. Євшана, у яких критик найяскравіше засвідчив зміни не лише в манері викладу, але й в способі існування тогочасного “артиста”. Особливий акцент зроблено на тому, що такі прозаїки, як Б. Лепкий, В. Стефаник, О. Кобилянська, М. Коцюбинський, В. Винниченко втілювали свої погляди на мистецтво слова як вияв екзистенційної свободи у своїх текстах. Вказується, що ідеї Ф. Ніцше по-особливому трансформувались на українському ґрунті, що дає підстави розглядати творчість майстрів порубіжжя у ключі екзистенц-філософії, зокрема, Н. Аббаньяно, А. Камю, Ж.-П. Сартра, М. Бердяєва та ін. Не

залишається поза увагою і вплив Г. Сковороди на формування мистецько-самобутньої думки.

Рихло Петро Васильович, доктор філологічних наук, доцент кафедри зарубіжної літератури та теорії літератури Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Пошуки єврейської ідентичності у творчості Альфреда Гонга

Процес усвідомлення і пошуків єврейської ідентичності належить до магістральних тем у творчості одного з чільних представників німецькомовної поезії Буковини Альфреда Гонга (1920-1981). Прагнення окреслити і визначити свою національно-етнічну та соціокультурну приналежність присутнє як на різних етапах його художньо рефлексованої біографії, так і на ментально-філософських та стилістичних рівнях її поетичного осягнення. Процес цього самовизначення, який часом приводив до гострої конфронтації з релігійними, історичними й етичними традиціями єврейства, інспірував зрештою глибше пізнання власного єства й виявився однією з найпродуктивніших тем його лірики.

Саїді Наталія Володимирівна, асистент шеф-редактора всеукраїнського видання "UTG", здобувач кафедри історії зарубіжної літератури і класичної філології Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.

***Концептуальність творів М. Турньє
в контексті теорії «відкритого твору»***

Доповідь присвячена проблемі інтерпретації тексту та небезпечній тенденції сучасності, відомій як гіперінтерпретація, що набула особливої актуальності за останні роки. Розглядаються деякі теорії ролі читача в процесі інтерпретації та відносини між автором, текстом і читачем. Аналізується роман відомого французького письменника Мішеля Турньє як приклад концепції «відкритого твору» У. Еко.

У доповіді розглядається філософська концепція першого роману Турньє «П'ятниця, або Тихоокеанський лімб» з точки зору християнської перцепції, а також порівняно з деякими іншими його інтерпретаціями, зокрема трактовкою знаменитого структураліста Ж.Дельоза.

Стороха Богдан Валентинович, аспірант відділу зарубіжної літератури Інституту літератури імені Т.Г.Шевченка НАН України.

***Конкретна поезія: універсалізація трансферу знаків,
мови та мовлення***

У доповіді розглядається питання формування поетичного поля конкретної поезії та зв'язок між процесом означення та формуванням поетичної ваги вислову. Здійснюється обґрунтування зв'язку між мовою та поезією у поетичних текстах конкретних віршів на основі розрізнення

мови та мовлення. Розглядаються аспекти авторського мовлення та формування індивідуальної поетичної мови шляхом трансформації успадкованої конвенціональної мови. Ілюстрування здійснюється за допомогою віршів німецькомовних авторів конкретної поезії середини та другої половини ХХ століття.

Щербакова Олена Анатоліївна, кандидат філологічних наук, доцент, докторант кафедри теорії масової комунікації Інституту журналістики Київського національного університету імені Т. Шевченка.

„Дар слова необхідно обробляти”, або Духовні риторичні настанови для студентської журналістської молоді

До розгляду пропонується обґрунтування головних положень авторського проекту нового хрестоматійного видання з риторики для студентської журналістської молоді за робочою назвою «Дар слова необхідно обробляти». Визначаються завдання проекту, призначеного містити духовні риторичні настанови, що розглядаються як унікальний засіб одухотворення творчої елітарної особистості. Подано джерельну бібліографічну базу майбутнього видання.

**НАУКОВА МЕТОДОЛОГІЯ
В СУЧАСНИХ ДОСЛІДНИЦЬКИХ РАКУРСАХ**

Бігун Ольга Альбертівна, аспірант кафедри світової літератури Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника.

Генологічна специфіка ліричності жанру поезії в прозі кінця ХІХ – початку ХХ ст. Компаративний аспект

Дана розвідка є одним з послідовних етапів висвітлення проблеми типології малодослідженого жанру поезії в прозі. Головна увага в доповіді приділяється виявленню генології ліризму цього жанру. Розглядаються впливи естетичної платформи модернізму меж ХІХ – ХХ ст. на домінування ліричних ознак поезії в прозі. Аналізуються тематикальні, образно-семантичні, словотворчі, синтаксично-стильові, ритмомелодичні характеристики поезії в прозі як складові компоненти ліричності. Компаративне зіставлення поезії в прозі Ш. Бодлера та В. Стефаника на генологічному рівні виявляє низку подібностей та відмінностей щодо ліричної семантики художнього контексту.

Бідюк Олена Василівна, аспірант кафедри теорії літератури, зарубіжної літератури та журналістики Волинського державного університету імені Лесі Українки.

Новітня методологія дослідження художнього тексту: прикладні аспекти психоаналізу

Доповідь присвячена психоаналізу як літературознавчому методу, який розглядається в руслі новітньої методології сучасної теоретичної

науки. Метою автора є спроба визначити характерні особливості, а також функціональні можливості психоаналітичного методу на матеріалі творчості Ліни Костенко.

Бондар Людмила Олександрівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури Миколаївського державного університету імені В.О. Сухомлинського.

„Нова хвиля” української драматургії 80-х рр. як заперечення соцреалістичного канону

У доповіді здійснено теоретико-літературознавчий аналіз драматургічного процесу 80-х років ХХ століття, що у вітчизняному літературознавстві отримав назву „нової хвилі”. Поглиблено зміст поняття драматургія „нової хвилі”, окреслено коло її представників, розглянуто основні механізми зміни провідних структурних елементів та естетичних кодів альтернативних п'єс на тлі канонізованих текстів.

Ворок Христина Богданівна, аспірант Львівського відділення Інституту літератури імені Т. Шевченка НАН України.

***Психоаналітичні аспекти вивчення дитячих сновидінь
(на матеріалі прози Івана Франка)***

Іван Франко, тонкий психолог у змалюванні внутрішнього світу людини, не міг оминати в такий спосіб і своїх наймолодших героїв. Він не тільки любить дітей, а й розуміє дитячу душу і вдачу. Неповторний і незвіданий світ манить малюків і у снах, навіть тут, за межею свідомості, вони продовжують свої денні прогулянки, сповненні численних відкриттів. Саме сонні візії є важливим і незамінним комунікативним каналом кожної людини, адже дуже часто саме сон дає можливість отримати з потаємної особистої «схованки» призабуту чи конфіденційну інформацію, пов'язану з повсякденним життям.

У цій мікро студії, що є частиною великого дослідження онейричних видінь Франкових персонажів, у доповіді аналізуються дитячі сновізії крізь призму психоаналізу, акцентуючи увагу на схожості теорії З.Фрейда з розумінням позасвідомих станів нашого генія.

Глуховцева Ліна Валентинівна, викладач кафедри іноземних мов Черкаського державного технологічного університету.

***Проблематика та поетика поезії Сільвії Плат
в контексті американської літератури другої половини ХХ ст.***

Доповідь присвячена поетичній творчості відомої американської поетеси ХХ століття Сільвії Плат, а саме збіркам „Аріель” та „Леді Лазар”. Ці збірки мають біографічний, міфологічний і психологічний характер, який є дуже важливим для розуміння стилю поетеси.

Поетичний світ Сільвії Плат – оригінальний і неповторний, тому потребує більш детального вивчення.

Головій Оксана Миколаївна, аспірантка кафедри теорії літератури, зарубіжної літератури та журналістики Волинського державного університету імені Лесі Українки.

Поняття “неореалізм” у літературознавчій терміносистемі

У доповіді проаналізовано тлумачення терміна “неореалізм” у сучасних довідникових, навчальних і теоретичних літературознавчих виданнях, здійснено спробу аргументувати дослідження “неореалізму” як мистецького явища світової літератури ХХ століття.

Гребенюк Тетяна Володимирівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри культурології та українознавства Запорізького державного медичного університету.

Проблема темпоральності художньої події в сучасному літературознавчому дискурсі

Об'єктом дослідження у доповіді є художня подія в контексті класичного, некласичного й постмодерністського наукового дискурсу. Розмежовуються категорії тяглості одиничної події та ланцюга кількох взаємопов'язаних і взаємодетермінованих подій. Розглядається кореляція понять сцени та художнього образу як таких, що репрезентують подієвість твору в контексті темпоральності, тяглості художніх подій.

Гуляк Анатолій Борисович, доктор філологічних наук, професор кафедри новітньої української літератури Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка, завідувач кафедри україністики Національного медичного університету імені О.О.Богомольця.

Мала проза Ольги Кобилянської: проблеми сучасної наукової реценції

Неординарна творчість Ольги Кобилянської сьогодні вартує насамперед на постико-теоретичне поцінування. Однак, тільки уважне прочитання текстових масивів самих творів (замість усіляких, не завжди адекватних “метатекстів”, “інтертекстів”, “мезотекстів” та подібних штучних, подеколи навіть віртуальних мисленевих “квестів”) продовжує і уможливорює довготривале життя письменника в історії тієї чи іншої національної літератури. Розгалужена жанрова палітра прози О.Кобилянської переконує, що письменниця не вважала себе спостерігачем інтенсивної жанрової динаміки літератури свого часу, а навпаки, у багатьох відношеннях (проте без декларативно-епатованої пози, без голосного маніфестування свого новаторства) перебувала в епіцентрі жанрових пошуків.

Гурдуз Андрій Іванович, в.о. доцента кафедри української літератури Миколаївського державного університету ім. В.О.Сухомлинського.

***Образ мінотавра в літературі ХХ ст.:
закономірності переосмислення***

Стаття присвячена актуальному компаративному дослідженню образу Мінотавра в літературі ХХ ст. На матеріалі репрезентативних різнонаціональних (англійських, французького, німецького, американських, аргентинських і російських) творів вказаної тематики простежуються основні типологічні подібності й відмінності його інтерпретації. Доводиться тенденція гуманізації й “симпатизування” авторів образу Мінотавра в літературі середини - II половини ХХ ст. Також увагу приділено трактуванню в розглянутих творах образу лабіринту, значення якого в них звичайно філософськи узагальнене.

Захарчук Ірина Василівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури Рівненського державного гуманітарного університету.

***Осмислення соцреалізму в дослідницьких проектах
посттоталітарного простору***

У доповіді розглядаються рецептивні моделі соцреалізму, що постали у відмінних культурних середовищах. Авторка аналізує провідні тенденції осмислення тоталітарної літератури у контексті методологічної розбалансованості кінця ХХ поч. ХХІ ст.

Киченко Олександр Семенович, доктор філологічних наук, професор кафедри зарубіжної літератури Черкаського національного університету ім. Б.Хмельницького.

Специфіка Ю.М. Лотмана у світлі пост семіотики

Доповідь присвячена аналізу двох взаємопов'язаних аналітичних стратегій спадщини Ю. Лотмана: семіотичної і постсеміотичної. Зазначається, що постсеміотика кінця ХХ – початку ХХІ століття акцентувала не літературознавчу, а філософсько-естетичну та історичну лотманівські парадигми, активізувала структуральні складові його ідей. Сьогодні помітне методологічне «повернення» до основ структуралізму, феноменології, герменевтики: все це органічно входить до пост-лотманівського семіотичного дискурсу.

Кудіна Алла Леонідівна, аспірантка кафедри зарубіжної літератури і компаративістики КГПУ імені В. Винниченка., старший викладач кафедри видавничої справи і редагування Кременчуцького університету економіки інформаційних технологій і системи управління.

Роман М.Арцибашева „Санін”

в оцінці пострадянського літературознавства

У доповіді розглядаються погляди сучасних дослідників на творчість М.Арцибашева – в цілому, та роман “Санін” – зокрема.

Відзначаються особливості інтерпретації роману “Санін” з позицій естетики реалізму, структуралізму та постмодернізму.

Кумпан Світлана Михайлівна, здобувач кафедри історії зарубіжної літератури і класичної філології Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна, викладач кафедри англійської мови Харківської Академії внутрішніх військ.

***Интерпретация творчества И.Во
в свете современных концепций комического***

В конце XX – начале XXI века в развитии науки наметилась и укоренилась тенденция исчезновения чётких границ не только между её пограничными направлениями, но и, на первый взгляд, между отдалёнными друг от друга областями. Для получения целостной картины значимости того или иного произведения автора необходимо комплексное исследование оригинальных текстов с учётом не только традиционных спутников литературоведения – философии, психологии и филологии, но и недавно появившегося научного направления – межкультурной коммуникации. В докладе проводится анализ комического в произведениях Ивлиня Во различной формы (романы, рассказы, очерки, заметки, биография, автобиография) как формы национального эстетического восприятия мира. Прослеживается эволюция комического в английской литературе от Беовульфа до Дж. Свифта, Ч. Диккенса, В. Теккерея, достойным преемником которых является Ивлин Во. В текстах автора выделяется английский национальный характер смеха, как явления культуры, в свете современных теорий комического – «виртуального комического» Рюминой М.Т., «мифологии смеха» Карасёва Л.В., классификаций Проппа В.Я.

Маркова Мар'яна Василівна, аспірантка кафедри іноземних мов та компаративістики Дрогобицького державного педагогічного університету імені І. Я. Франка.

***„Концепт” та „концептуалізація”
у сучасному літературознавстві***

Надзвичайна поширеність терміна «концепт» у наукових працях сучасних учених різних галузей науки вимагає провести аналіз етимології даного терміна, виділити найбільш вдалі його тлумачення та накреслити можливий шлях застосування аналізу художніх концептів у літературних творах.

Мочернюк Наталія Дмитрівна, кандидат філологічних наук, асистент кафедри гуманітарних дисциплін Коломийського інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Специфіка логосфери у романі Е.Канетті „Засліплення”

Термін «логосфера» запозичено з конспективних записів М.Бахтіна. За визначенням дослідника, логосферу складають мовчання, осмислений звук (слово), пауза. М.Бахтін зазначив важливість диференціації у сприйнятті звука і слова на тлі тиші. Спроба прочитання роману Е.Канетті «Засліплення» з метою реконструювання логосфери як цілісної структури може стати ключем до розкриття ідейно-художнього значення роману. Дослідження літературної комунікації на наративному та фабульному рівнях, ролі акустики, акустичних деталей у моделюванні художнього простору виявляє глибинність проблеми відчуження, порушеної автором у творі.

Нарчинська Тетяна Миколаївна, аспірантка кафедри філології Національного університету «Києво-Могилянська академія» (НаУКМА).

Невербальні означники поетичного тексту: мовчання як Іншість у „Примітивних формах власності” Андрія Бондаря

Застосування інструментарію невербальної семіотики дозволяє прочитувати вірші А.Бондаря в опозиціях слова та мовчання. Заперечення метафори як способу порозуміння спонукає шукати автора нових комунікативних форм, котрі змогли б унаочнити розрізненість себе та Іншого в ролі пародійованого українського канону, відтак до складу «примітивних» форм власності зараховується насамперед словесна форма комунікації, а відмова поета від метафори стає основною точкою для прокреслення лінії між «своїм» і «чужим».

Папуша Ігор Володимирович, кандидат філологічних наук, доцент, докторант кафедри теорії літератури і порівняльного літературознавства Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Кант і наратологія

У доповіді обговорюються питання сучасної наративної теорії у контексті кантіанської філософії, а саме поняття: репрезентації, пізнання, істини, знання, досвіду, суб'єкта, феномена, та ін. Філософія І.Канта в аспектах онтології, гносеології та методики пізнання виявляється сьогодні надзвичайно актуальною методологічною базою при розгляді питань наратології. Розуміння наративу як репрезентації, що подають сьогодні усі авторитетні наратологічні джерела, спонукає до перегляду головних аспектів розповідної теорії в світлі ідей І.Канта.

Папуша Ольга Миколаївна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри гуманітарних дисциплін Тернопільського комерційного інституту.

Дитяча література: теорії і теореми

Початок XX століття ознаменований значним інтересом в Україні до дитячої літератури, а саме до дитячого читання й підліткового книговидання. Особлива активність належить видавцям та бібліотекарям - і це не викликає ані найменшого подиву. Адже усі відомі літературознавчі теорії XX століття “недобачали” такий поширений, однак вельми специфічний тип літератури, як дитяча. Відтак дитяча література стає викликом сучасній теорії, намаганням зламу раціоналістичної логіки, коли у відповідь на сакраментальне “чому ви не займаєтесь дитячою літературою?” може прозвучати “займаюсь задля того, аби така література була!”

Ромазан Олена Олександрівна, асистент кафедри англійської мови Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника, аспірант кафедри світової літератури Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника.

Феміністичне спрямування та гендерна проблематика „бджолиного” циклу Сильвії Плат

У доповіді аналізується „бджолиний цикл” американської письменниці С. Плат. Вірші викликають гендерні конотації та мають феміністичну інтенцію. На прикладі бджолиного рою С. Плат рефлектує над жіночою долею та місцем жінки у сучасному їй патріархальному суспільстві. У віршах циклу простежуються наскрізні образи бджолиного рою та бджоли-матки. На прикладі цих образів письменниця розгортає дихотомію „суспільство-індивід” як опозицію. У бджолиному рою існують дві категорії жінок – бджоли-трудівниці та бджола-матка. Для письменниці є неприйнятним спосіб існування обох категорій, оскільки у їхньому житті відсутнє творче начало.

Тузков Сергій Олександрович, кандидат філологічних наук, доцент кафедри зарубіжної літератури і компаративістики Кіровоградського державного педагогічного університету імені В. Винниченка.

Дискусійні питання вивчення жанру повісті в сучасному літературознавстві

У доповіді визначається місце повісті в системі розповідних жанрів. Зосереджено увагу на тому, що жанрова природа повісті виявляється у синтетичних формах, структурні особливості яких

поєднують ознаки різних жанрів. Припускається, що повість є однією з форм неканонічної новели.

Федорів Уляна Миколаївна, аспірантка кафедри теорії літератури та порівняльного літературознавства Львівського національного університету імені Івана Франка.

***Соцреалістичний канон в українській літературі:
проблема реінтерпретацій***

Завдання доповіді – означити коло проблем, пов'язаних із переглядом соцреалістичного канону в українській літературі, серед яких основною є проблема генези соціалістичного реалізму та проблема меж соцреалістичного канону. Соціалістичний реалізм можемо назвати „культурою мутагенною”. Він увібрав у себе художні засоби і традиції попередніх культур, які були прийнятними для тоталітарної влади. Іntenцією владного дискурсу стало створення тоталітарного мистецтва, еклектичного по своїй внутрішньо художній структурі. Таким чином, поставлені питання генези соціалістичного реалізму та його репрезентації у культурі ХХ ст. – це лише один із способів переосмислення сприйняття недавнього минулого, звільнившись від усталених догм та канонів.

Шимчишин Марія Мирославівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов Тернопільського національного економічного університету.

***Деконструктивістське прочитання оповідання Марії Матіос
„Апокаліпсис”***

У доповіді розглядається твір М. Матіос “Апокаліпсис” у площині його деконструктивного прочитання. Деконструкція – гра, маніпуляція поняттями чи навіть людською думкою. Це те, що примушує сумніватися в усталених стереотипах. Авторка статті досліджує як у тексті твору дестабілізуються бінарності логоцентричної практики: єврейка/українець, вдова/чужий чоловік, перелюб/природне бажання, карнавал/буденність. У висновку відзначається, що процес центрування маргінального, не означає його обов'язкової опозиції до децентралізованого. Суть в алтерних, відмінних аспектах, які розкриваються при детальній увазі до того, що нехтувалося. Саме ця перспектива превалює в багатьох творах М. Матіос. Таким шляхом відбувається перебудова стереотипів мислення, сприйняття світу. У доповіді також актуалізується питання історії. Історії, яка в деконструктивній парадигмі не може бути однозначною, визначеною. Вона залишається нерозв'язною, амбівалентною та поліперспективною.

Шуба Юлія Володимирівна, старший викладач кафедри практики англійської мови Черкаського національного університету імені Б.Хмельницького.

Рецептивна естетика і постмодернізм

У доповіді розглядаються умови виникнення рецептивної естетики, її зв'язок з постмодерністським світоглядом та пропонується погляд на постмодернізм як культурно-філософську систему, що створила сприятливі умови для розвитку рецептивної естетики. Зазначається, що рецептивна естетика стала послідовним і логічним кроком розвитку естетичної думки другої половини ХХ століття, і саме постмодернізм став найбільш сприятливим періодом для становлення школи рецептивної естетики, переглянувши відносини автор-читач-текст і переоцінивши виключну роль автора у творенні тексту. Постмодернізм надав тексту змісту придатного для множинності тлумачень і об'єднав елітарну та масову літературу. Останнє сприяло розширенню горизонтів очікування читачів.

АКТУАЛЬНА МЕТОДИКА ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧОГО ДИСКУРСУ

Астрахан Наталія Іванівна, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри зарубіжної літератури Житомирського державного університету імені Івана Франка.

Літературний твір в контексті ідей школи рецептивної естетики

Проблематизація поняття “літературний твір” у зв'язку з теоретичними позиціями представників школи рецептивної естетики сприймається як надзвичайно продуктивна, така, що веде до нових вимірів розуміння літератури як мистецтва слова. Не можна не погодитись з думкою О.В. Червінської, яка в контексті українського літературознавчого дискурсу ініціює розмову про перспективи розвитку рецептивної *поетики*, що представники Констанської школи (майже одночасно з іншими вченими – наприклад, У. Еко з його “Поетикою відкритого твору”), почали вибудовувати “новий методологічний фундамент насправді стародавнього розділу літературної теорії”, що власну передісторію “цього нового і закономірного наукового русла” може віднайти кожна національна культура. Доповідь буде присвячено теоретичному осмисленню окремих фактів, що стосуються “передісторії” рецептивної естетики та поетики у вітчизняному літературознавстві та їх значущості в плані літературознавчого осягнення буття літературного твору.

Басняк Тетяна Анатоліївна, аспірант кафедри зарубіжної літератури та теорії літератури Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Дискурс дитячої свідомості як об'єкт авторської рефлексії

Г. фон Реццорі та В. Набокова

У доповіді розглядається аналогія транзитивного (термін О.Бондаревої) літературного мотиву дитинства у письменницькому досвіді Г. фон Реццорі („Blumen im Schnee”) та В. Набокова („Другие берега”). Подібність висловлена тут через ментальність вигнання. Протилежним за пафосом у кожного з авторів є досвід дитинства, що розкривається в аспекті таких парадигм, як „мати”, „покарання”, „іграшка”.

Батюк Галина Олександрівна, аспірант кафедри світової літератури, drohobitskyi державний педагогічний університет імені І.Франка.

Теоретико-літературні та естетичні засади модерністського дискурсу у світлі Вірджинії Вулф

У доповіді визначено, що теоретико-літературні та естетичні погляди Вірджинії Вулф, які ґрунтуються на принциповій опозиції щодо реалістичного мистецтва, найповніше представлені у критичних працях "Сучасна художня проза", "Власний простір", "Містер Беннет та місіс Браун". Засновані на новаторських підходах до принципів художнього творення, вони відзначаються обґрунтуванням модерністського дискурсу та спробою пояснити власний творчий пошук. У згаданих критичних працях чи не найповніше представлена світоглядна парадигма Вулф, теоретико-літературні та естетичні засади.

Бистрова Олена Олександрівна кандидат філологічних наук, доцент кафедри романської філології та компаративістики Дрогобицького державного педагогічного університету імені І.Франка.

Витоки поетичної романної прози Ф.М. Достоевського

Доповідь присвячено дослідженню творчості Ф. Достоевського в аспекті поглядів українського вченого, літературознавця, філософа Д. Чижевського, який відзначав геніальний гуманітарний трансформаційний характер творчості письменника, генеративну силу та потенції романної прози Достоевського. Простежується багатовекторна близькість світоглядних поглядів Достоевського, відображених в його творах та когнітивних принципів Д. Чижевського.

Бібікова Дарія, аспірантка кафедри французької філології Інституту філології Київського національного університету імені Т. Шевченка.

Концепт ідентичності в романі Рашида Буджедри „Fascination”

Твори франкомовних письменників арабського походження являють собою особливий пласт франкофонної літератури, який виник на межі двох культур і має свою історію, тематику та стилістичні особливості. В єдиний корпус текстів їх об'єднує наявність спільних концептів, текстових домінант, ключових слів. Дана доповідь має на меті аналіз функціонування в романі туніського письменника Рашида Буджедри «Fascination» концепту «ідентичність» та виявлення суміжних концептів і текстових домінант. Співставлення результатів такого аналізу з результатами подібного аналізу творів інших франкомовних письменників арабського походження виявляє сутнісну спільність у сприйнятті цього концепту різними авторами і дає можливість стверджувати, що концепт ідентичності є одним з визначальних концептів для франкомовної літератури Магрибу.

Бусел Ганна Павлівна, аспірантка Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.

Интертекстуальність в романе П.Акройда „Чаттертон”

У доповіді розглядаються асимільовані Пітером Акройдом постструктуралістські ідеї інтертекстуальності, «смерті автора», тріумфу мови; аналізується специфіка втілення письменником вищезгаданих теорій в ідейно-концептуальній матриці роману. Визначається місце літературно-критичних студій Пітера Акройда в інтелектуальній парадигмі сучасності у світлі органічної взаємодії філософської та мистецької рефлексії.

Івасюк Оксана Михайлівна, кандидат філологічних наук, докторант, доцент кафедри української літератури Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича; **Груба Віра Анатоліївна**, асистент кафедри української літератури Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Релевантність відкриття творчості забутих письменників 20-х років XX ст. у сучасному літературознавчому дискурсі

Сучасний літературознавчий дискурс відзначається значним збагаченням новими ідеями та методами дослідження, що підтверджено зокрема, і важливими для еволюції дисципліни виданнями. Подолання прогалин, що стосуються питань стильового розвитку (сецесія, експресіонізм, сюрреалізм) української літератури було актуальним щодо відторгнення стереотипів, які породила тоталітарна система. Однак

творчість письменників 20-х років вивчена та інтерпретована нерівномірно: якщо проза В.Підмогильного, М.Хвильового всебічно досліджена, то твори К.Поліщука, П.Феденка, І.Козоріза, Г.Журби залишаються закритими із-за недоступності текстів та відсутності широких біографічних відомостей.

Подолання такого нерівномірного, несистемного аналізу літературних явищ 20-х років є необхідною умовою щодо майбутнього розвитку літературознавства.

Кравець Олена Миколаївна здобувач кафедри історії зарубіжної літератури і класичної філології Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна.

Міфологічна система образів у романі Джона Апдайка „Іствікські відьми”

У доповіді аналізується роман американського письменника Джона Апдайка „Іствікські відьми” (1984), який істотно відрізняється від його попереднього доробку кардинальною зміною авторського „погляду на світ” (письменник показує світ очима жінки) і „міфологічними” пошуками. Представлено аналіз міфологічного начала, що проявляється на рівні образної системи і відображає світоглядну концепцію роману.

Кремінь Тарас Дмитрович, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури Миколаївського державного університету імені В.О. Сухомлинського.

Історіософська концепція ранньої творчості Ірини Вільде

У доповіді запропоновано варіант прочитання ранніх оповідань Ірини Вільде, кожне з яких тягнє до рівня внутрішнього осмислення національної духовної історії крізь життєві переживання героїнь, котрі стали творцями нового покоління міжвоєнного періоду сподівань і розрад. Концептуальна складова ранньої творчості уможливило проведення глибокого аналізу, котра передбачає дослідження особистого досвіду персонажів та способів його вербальної репрезентації.

Кузєбна Владислава Валеріївна, здобувач, викладач кафедри прикладної лінгвістики Черкаського державного технологічного університету.

Автобіографізм як складовий компонент малої прози Ш. Андерсона (на прикладі новели “Смерть у хащах”)

У доповіді зроблено спробу дослідити особливості художньої прози Шервуда Андерсона (1876 – 1941) – видатного американського письменника, який зробив значний внесок в становлення і розвиток американської новели першої половини XX століття. Аналізуються

найважливіші риси індивідуальної художньої манери письменника та розглядається своєрідність малої прози пізнього періоду творчості на матеріалі новели “Смерть у хашах”, яка увійшла до складу однойменної збірки. Досліджується сюжетно-композиційна специфіка зазначеного твору. Особлива увага приділяється аналізу особливостей реалізації компоненту автобіографізму в малій прозі письменника.

Левицька Оксана Степанівна, старший викладач кафедри книгознавства та комерційної діяльності Української академії друкарства.

***Функціональність контексту у хронотопній моделі роману
Джона Фаулза „Жінка французького лейтенанта”***

Одним із актуальних аспектів дослідження хронотопної моделі роману є її контекстуальний зріз. Питання про межі тексту і контексту неодноразово порушувалося у літературознавчій науці. Цікавим матеріалом для дослідження цього явища, його формальної та змістової сутності є тексти постмодерних письменників. Зокрема, контекст є ключовим у композиції роману Джона Фаулза «Жінка французького лейтенанта». Предметом цього дослідження є контекст, який є чинником часопросторової моделі роману Фаулза. У дослідженні зроблено спробу виокремити види контекстів у романі та визначити їхні функції у творі. Контекст у романі не лише сприяє розумінню змісту, сюжету, героя тощо, а й зумовлює розширення часопросторових меж. Окремо досліджено соціально-історичний, історико-культурний, науковий, літературно-мистецький контексти у структурі роману, визначено їхні змістові та стилістичні функції.

Матійчак Альона Анатоліївна, аспірант кафедри зарубіжної літератури та теорії літератури, асистент кафедри іноземних мов для гуманітарних факультетів Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Архетипи в інтерпретації Айріс Мердок

Доповідь присвячена дослідженню художньої творчості А. Мердок в аспекті юнгівської теорії архетипів. Архетипні уявлення, представлені в романах письменниці персоніфікованими та трансформованими символічними формами, з'єднують різноманітні елементи світоглядної моделі художнього твору. Йдеться про взаємозв'язок юнгівських архетипних матриць та платонівських ідей, завдяки чому мердоківський художній текст сприймається як цілісна багаторівнева структура.

Ніколаско Валентина Миколаївна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури Запорізького національного

університету; **Башук Наталія Анатоліївна**, студентка третього курсу філологічного факультету Запорізького національного університету.

Синтез етнографізму й художнього домислу у творенні образу відьми в романі Л. Кононовича „Тема для медитації”

У доповіді задекларована проблема розглядається у двох аспектах: заглибленості у національну традицію й відході від певних усталених народних уявлень про відьом.

Онуфрик Галина Олегівна, аспірантка кафедри української літератури Прикарпатського Національного університету імені В.Стефаника.

Трансформація агіографічного канону в сучасній українській прозі

Стаття присвячена характеристиці актуального для сучасної української літератури процесу повернення до давніх жанрових традицій. Висвітлюється проблема дефініціювання його (процесу) або як генелогічної кризи, котра полягає в значному сповільненні появи нових жанрових форм, або як вияву необхідності у сучасній літературі і культурі дати забутим жанровим формам нове життя.

Увага зосереджена передусім на розгляді агіографічних трансформацій у сучасній українській прозі. Аналіз окремих історичних творів Валерія Шевчука, трилогії Катерини Мотрич “Ніч після сходу сонця” та роману Володимира Дрозда “Злий дух. Із житієм” дав можливість характеризувати своєрідний жанровий ретроспективний процес як необхідність повернення давніх традицій у сучасну українську літературу, адже це спонукає до відродження національної історичної пам’яті.

Орлова Марина Олександрівна, аспірантка кафедри прикладної лінгвістики Черкаського державного технологічного університету.

Форми і засоби вираження „нової суб’єктивності” в автобіографічному романі Петера Гандке „Дитяча історія”

В пропонованій доповіді міститься синтетичний аналіз проблематики та поетики роману австрійського письменника Петера Гандке «Дитяча історія», який є третьою частиною тетралогії «Повільне повернення додому». Досліджуючи творчість П. Гандке в руслі літератури «нової суб’єктивності», а саме, розглядаючи еволюцію цього явища, авторка прагне виділити різні вектори категорії відчуження, прослідкувати нові форми й засоби її виявлення у тексті, які проявляються яскраво саме в цьому романі. В «Дитячій історії» письменник продовжує ту лінію, яку він став проводити в розвої стилу та формуванні настрою «нової суб’єктивності» ще в попередніх творах.

Основна увага в статті приділяється виявленню форм і засобів вираження «нової суб'єктивності», а також наративній стратегії цього роману.

Пікуль Олена Василівна, аспірант Черкаського державного технологічного університету.

***До проблеми постмодернізму в поезії
(на прикладі творчості Дж.Ешбері)***

Доповідь присвячено аналізу збірки поета-експерименталіста Джона Ешбері «Річки та гори» (1966 р.) Розглядається коло тем та жанрово-стильові характеристики творів. Особлива увага приділяється особливостям реалізації авторської позиції та прикметам поезики постмодернізму в поезії.

Редчиць Тетяна Вікторівна, здобувач кафедри прикладної лінгвістики, старший викладач кафедри романо-германської філології Черкаського державного технологічного університету.

Структурно- композиційні особливості романів

Хайміто фон Додерера „Слунські водоспади” та „Окружний шлях”

Доповідь присвячена огляду творів відомого австрійського письменника та теоретика літератури Хайміто фон Додерера. У статті увага приділяється двом романам прозаїка: роману «Кружний шлях», що належить до ранньої прози письменника та роману «Слунські водоспади», який критики називають «найкращим з останніх романів» Додерера. У статті авторка спробувала проаналізувати структурно-композиційні особливості цих двох романів. Визначається, чим структура ранніх романів письменника відрізняється від структурної організації пізньої прози. У статті авторка робить спробу виявити характерні риси композиційної побудови романів Додерера і доходить висновку, що саме спроби письменника віднайти «ідеальну форму» твору привели його до побудови твору за «музичною композицією».

Резник Оксана Володимирівна, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри філології Кримського республіканського інституту післядипломної педагогічної освіти, докторант Таврійського національного університету ім. В.І.Вернадського.

***Типы художественного мышления в художественной
автобиографии русской эмиграции***

У даній доповіді розглядаються нові інтерпретації літературної спадщини російської еміграції першої хвилі в жанрі художньої автобіографії. Основним критерієм класифікації мемуарів обраний тип художнього мислення. Демонструється також специфіка розгляду мемуарів по гендерній ознаці.

Скляр Юлія Святославівна, асистент кафедри іноземних мов для природничих факультетів Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

***Амбівалентність постмодерністського роману
(П.Зюскінд „Парфюмер”)***

Всі суттєві напрямки в літературі мали на меті відтворення певної моделі світу. Постмодернізм – літературний напрямок, що прийшов на зміну модерну і відрізняється від нього не лише оригінальністю, а й різноманітністю елементів, цитатністю, зануренням в культуру, напрямок, що відображає складність, хаотичність, децентрованість сучасного світу. Вже в самому понятті «постмодернізм» відображається амбівалентність.

Дана доповідь має на меті висвітлення образу генія-потвори Жана Батиста Гренуя, героя роману Патріка Зюскінда «Парфюмер». Постмодерністський образ амбівалентний і, таким чином, ближчий до реальності, де не існує незаперечних істин і догм. Геній і злодій, потвора і естет в одному обличчі викликає суперечливі почуття у читача.

Доповідач намагається відстежити основні риси літератури доби постмодернізму в романі, зокрема амбівалентність як характерну ознаку сучасності.

Сопельник Наталія Володимирівна, аспірантка кафедри української літератури Луганського національного педагогічного університету імені Тараса Шевченка.

***Проблема жанру в мемуаристичній диалогії
Г. Костюка „Зустрічі і прощання”***

У доповіді авторка намагається з’ясувати жанрову природу мемуарної диалогії українського діаспорного літературознавця, літературного критика, публіциста, мемуариста Григорія Костюка. Варто зазначити, що докладно цим питанням ніхто із дослідників не займався, дефініції „мемуаристичний роман” чи „мемуаристичний роман-епосея” майже не підкріплені науковими дослідженнями. Доповідач має на меті встановити, що поодинокі визначення спогадів „Зустрічі і прощання” як мемуарної епопеї не відповідають жанровій природі твору.

Старовойт Людмила Василівна, кандидат філологічних наук, професор, завідувач кафедри української літератури Миколаївського державного університету імені В.О. Сухомлинського.

Мотиви і образи лірики Миколи Вінграновського

У доповіді розглянуто провідні мотиви і образи поезії М. Вінграновського у контексті жанрових різновидів лірики, зосереджено увагу на засобах емоційної виразності творів.

Теленько Галина Михайлівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри зарубіжної літератури та теорії літератури Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

***Конфлікт романтичної та реалістичної умовностей
в новелістиці Г. Уолпола***

Романтизм і реалізм як дві самодостатні, рівноправні і теоретично автономні естетичні системи в творчій практиці насправді рідко зустрічаються в їх „чистому”, так би мовити, лабораторному варіанті. Навіть у періоди повного розквіту цих творчих методів вони цілком очевидно виявляють розмитість своїх теоретичних засад, „прозорість кордонів”. Там же, де має місце підкреслено тенденційна послідовність у дотриманні „чистоти теорії” (У. Теккерей), гостро відчувається брак художності, однобокість у зображенні природи, суспільних явищ і неповторності людської особистості. В перехідні, зламні періоди історії, коли література, чутливо реагуючи на зміни, звертається до нової тематики і образів, на деякий час залишаючи теоретичну проблематику поза сферою уваги, спостерігається певна стильова аморфність. Новелістика Г. Уолпола (1717–1797) – яскравий приклад співіснування романтичного та реалістичного підходів у відображенні дійсності і трактуванні історичних процесів. Нова «Маддалена, або Доля флорентійців» може розглядатися зразком подібного конгломерату, типового для перехідної від просвітительського реалізму – до романтизму доби в історії англійської літератури.

Устименко Марія Василівна, викладач кафедри англійської мови для гуманітарних факультетів Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

***Родинна історія та плинність часу у літературі та
фотомистецтві американського півдня***

Південь Сполучених Штатів подарував світові неймовірно різнобарвний та багатоголосий літературний спадок, багато творів з якого посідають важливе місце в скарбниці світової літератури. Проте, сам феномен південної культури досі вкрай важко охарактеризувати, означити, вхопити та вмістити в будь-які чітко окреслені межі, так як географія має тут невелику владу. Скоріше, це окрема царина, де панує історія пам'яті, спільних переживань, сказаного та замовчаного, пережитого та сприйнятого водночас суб'єктивно та колективно, де світ емоцій переважає над світом статистики, соціальних досліджень чи тверезих геополітичних прогнозувань.

Теми землі та маєтку, родини та історії яскраво характеризують південне письмо, невід'ємними рисами якого є важливість родини, відчуття спільноти, важливе місце релігії, важливість часу та місця,

дослідження минулого, відчуття обмеженості людських можливостей (моральна дилема) та використання південного голосу та діалекту. Все це настільки глибоко укорінилося та переплелось у творчості митців Півдня, як старого так і сучасного, що створило окрему яскраворегіональну модель світосприйняття, що не обмежується рамками однієї лише літератури, а й знаходить своє відображення в інших сферах мистецького прояву.

Саме в такому контексті доповідь розгляне творчість сучасної віргінської фотомисткині Саллі Манн, із зверненням особливої уваги на такі цикли її робіт як «Найближчі родичі» («Immediate Family») (1985-1992), «Батьківщина» («Mother Land») (1992-1996) та «Те, що залишається» («What Remains») (цикл робіт, якого було завершено у 2003 році).

Філатова Оксана Степанівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури Миколаївського державного університету імені В.О. Сухомлинського, докторант Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Технологія гри в іронічному дискурсі автора-„трікстера”

У доповіді розглядається проблема автора, авторської свідомості як дискурсивного явища, визначаються умови функціонування образу автора того чи іншого типу. У колі уваги також є специфіка функціонування автора-„трікстера” в експериментальному романі М.Йогансена „Подорож ученого доктора Леонардо та його майбутньої коханки прекрасної Альчести в Слобожанську Швейцарію”, подається аналіз технології гри в іронічному дискурсі митця.

Фоміна Галина Віталіївна, аспірантка, викладач кафедри німецької мови Кам'янець-Подільського державного університету.

***Есхатологічні мотиви у п'єсі Ф. Дюрренматта
„Портрет планети”***

Доповідь присвячена дослідженню особливостей трансформації біблійних образів у п'єсі „Портрет планети” Ф. Дюрренматта. Аналізуються есхатологічні мотиви, а також способи інтерпретації традиційного матеріалу у творчості швейцарського письменника.

Чепурда Ганна Миколаївна, аспірант кафедри прикладної лінгвістики Черкаського державного технологічного університету.

***Герої і сюжети регіоналістичної прози Енні Пру
(на матеріалі збірки „Горбата гора”)***

У доповіді розглядаються основні сюжетні лінії оповідань збірки Енні Пру «Горбата гора», а також дається характеристика головних героїв в контексті регіональної традиції американської літератури.

Енні Пру – одна з найяскравіших постатей у сучасному літературному процесі США. Літературу центральної частини Америки, однією з представниць якої є Пру, об'єднує тематика творів, в яких зображується життєвий шлях багатьох поколінь фермерських родин, їхні звичаї та традиції, духовні цінності. Окремо слід відмітити зв'язок природи та вдачі героїв творів. Вважається, що важкодоступні місця цих земель формують непередбачуваний та складний характер місцевих жителів. Збірку відкриває оповідання «The Half-Skinned Steer» («Напівбілований віл»), основою для написання якого стала ісландська народна казка. Пру переносить сюжет казки в XX ст. на одну з ферм Вайомінгу, де проходить життя батька і молодість обох його синів. Назва наступного оповідання збірки походить від назви пісні відомого техаського співця та поета Тома Рассела. Вибір такої назви твору не випадковий, оскільки тематика пісень Рассела про життя ковбоїв споріднена з тематикою оповідання Пру. Оповідання «The Blood Bay» є інтерпретацією місцевої билини «The Calf That Ate the Traveler», В основу оповідання «People in Hell Just Want a Drink of Water» покладена історія, яка мала місце насправді. Пру намагається довести читачеві, що навіть у наш час неосвіченість, сліпа жорстокість та забобони беруть гору над здоровим глуздом, особливо у віддалених районах штатів.

Чонка Тетяна, аспірантка Дрогобицького державного педагогічного університету імені І.Франка

Гра як діалог-комунікація у творчості Володимира Набокова

Пропонована проповідь є дослідженням теоретико-літературної проблеми інтерпретації художнього твору на засадах гри-діалогу автора – героя – читача. Діалог „автор – герой – читач”, побудований на засадах гри, визначає шляхи інтерпретації художніх творів (зокрема митців XX – XXI ст.), а тому дослідження цього феномену є важливе як складова частина вивчення світової культурної ситуації.

Шевченко Юлія Вікторівна, здобувач кафедри прикладної лінгвістики Черкаського державного технологічного університету.

Криза особистості в романі Джонатана Францена „Виправлення” в умовах глобалізації

Доповідь присвячено вивченню глобалізаційних процесів та дослідженню їхнього впливу на особистість. Виявлено, що одна з тем твору американського письменника Джонатана Францена «Виправлення» пов'язана саме з неминучим зломом людини, який приходить разом з глобалізацією. На основі твору показано зіткнення процесів глобалізації з процесами розвитку особистості, що становить неоднозначний і суперечливий характер глобалізаційних змін.

АНАЛІЗ НОВИХ ІНТЕРПРЕТАЦІЙ ЛІТЕРАТУРНОЇ СПАДЩИНИ

Акулова Надія Юріївна, аспірант кафедри історії української літератури філологічного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.

Особливості інтерпретації творчості М. Івченка в сучасному літературознавстві

У доповіді обговорюються особливості інтерпретації творчості М.Івченка – українського прозаїка-імпресіоніста першої третини ХХ століття – сучасним літературознавством. Висвітлено новий, незідеологізований погляд на творчість письменника. Розкрито проблематику літературознавчих розвідок 1994 - 2002 рр., присвячених дослідженню творчого доробку М.Івченка. Зокрема, розглянуто праці В.Агєєвої, С.Журби, П.Ямчука, О.Романенко та О.Філатової

Бойченко Олександр Володимирович, кандидат філологічних наук, доцент кафедри зарубіжної літератури та теорії літератури Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

„Апологія Ксантипи” Л. Морстіна як апологія Сократа

У доповіді вперше в українському літературознавстві здійснено аналіз комедії польського драматурга Людвіка Морстіна „Апологія Ксантипи”. Комедія, в якій традиційний сократівський сюжет зазнав радикальної трансформації, розглядається, по-перше, на тлі європейської „сократіани” від Аристофана, Платона і Ксенофонта до наших днів, а одруге – в контексті т.зв. „карнавалізованої літератури” і, зокрема, жанру сократичного діалогу.

Демидюк Лілія Мирославівна, аспірантка кафедри теорії літератури та порівняльного літературознавства Львівського національного університету імені І. Франка.

Проблема авторського міфу в українському літературознавстві

Доповідь присвячена аналізу концепцій авторського міфу в українському літературознавстві, зокрема розглядаються монографії Г.Грабовича, О.Забужко, Т.Мейзерської, П.Іванишина, Я.Поліщука, С.Андрусів, статті Б.Рубчака, Л.Плюща та ін. Критичний огляд наукових праць дозволяє з’ясувати такі питання: виробленість термінологічного апарату того чи іншого дослідника, розмежування використання міфологічних елементів у художньому творі та витворення авторського міфу, визначення співвідношення міфу і літератури.

Дослідниця доходить до висновку, що в українському літературознавстві можна прослідкувати різні концепції міфотворчості. Проте, вживання термінів неусталене, кожен з авторів наукових розвідок

вибудовує свою власну термінологію, що зумовлює нечіткість розмежування використання міфологічних елементів в літературному творі і витворення авторського міфу в літературі. Невирішеним залишається питання співвідношення міфу і літератури. Оглянуті праці засвідчують зацікавленість науковців проблемою авторського міфу і спонукають до подальших досліджень питань міфотворчості.

Дзик Роман Анатолійович, лаборант кафедри зарубіжної літератури та теорії літератури Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Проблема жанрової ідентифікації в аспекті сучасної ґенологічної аргументації

Тут у теоретичному аспекті розглядаються деформації визначень жанру сповіді в його еволюційній перспективі. Доводиться, що визначення жанру як такого пов'язується з рецептивною імпліcitaцією. Подібна ситуація відмежовує авторську ідею від втілення у наративно оформлений текст; звідси походить дефініція між специфікою наративу та рецептивним сприйняттям жанрової природи даного тексту.

Дробіт Ірина Михайлівна, аспірантка кафедри світової літератури Львівського національного університету імені І. Франка.

Структура та тематика історичного дискурсу у британському романі 80-х – 90-х років ХХ століття

Метою доповіді є аналіз процесів, які привели до виокремлення історичного дискурсу у британському романі кінця ХХ століття. На основі теоретико-методологічної бази літературознавства та провідних концепцій історіографії проведено аналіз соціальної, риторичної та епістемологічної практик історичного дискурсу. Процес формування історичного дискурсу розглянуто, враховуючи міждисциплінарне взаємопроникнення понять та концепцій. Аналіз тематики історичного дискурсу проведено на сонові одних із найяскравіших романів британської літератури даного періоду, а саме: „Історія світу у 10 ½ розділах” Дж. Барнса, „Земля води” Грема Свіфта та „До Ермітажу” М. Бредбері.

Кириєнко Наталія Миколаївна, кандидат філологічних наук, завідувач сектору Інституту інноваційних технологій і змісту освіти Міністерства освіти і науки України.

Колірна палітра поезії Михайла Ореста

У доповіді розкривається колірна палітра поезії Михайла Ореста. Основна увага зосереджується на особливостях використання найбільш вживаних кольорів у творчості М. Ореста: білого, чорного, сірого,

зеленого, жовтого, синього та ін. Описано неоднозначність трактування цих кольорів у поезії автора.

Козимирська Тетяна Ігорівна, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри сучасних мов Національного університету кораблебудування.

***Відродження театральних форм Середньовіччя
у сучасній політичній драмі***

Розглядаються особливості використання театральних форм Середньовіччя у сучасній британській політичній драмі. Особливу увагу приділено аналізу сценічних прийомів “театру-у-колі” та синхронних сцен, використання маски, архетипів героїв, жанрів, особливостей відтворення середньовічного театального та сценічного простору тощо. Специфічний характер використання середньовічних театральних форм у сучасній політичній драмі показано на прикладі різних творів окремих британських драматургів кінця XX століття. Пояснюються причини звернення драматургів сучасності до театру Середньовіччя.

Краснящих Андрій Петрович, кандидат філологічних наук, доцент кафедри історії зарубіжної літератури і класичної філології Харківського національний університет ім. В.Н. Каразіна.

***Авторская интерпретация текста: поэтика, прагматика,
проблемы диктата и доверия***

Авторский комментарий в постмодернистском (и – шире – в любом другом, допостмодернистском) тексте как его неотъемлемая (художественная!) часть. Проблемы для литературоведческого осмысления: 1) интерпретация автором своего текста подразумевает максимальное читательское доверие к себе и, следовательно, диктует (часто – единственный) способ прочтения; 2) при этом совершенно не обязательно являясь (прагматика) серьезным литературоведческим анализом, но – литературной игрой, мистификацией или окружным путём, который должен “от противного” привести читателя к собственным выводам о целях текста; 3) отсюда – вопрос: автоинтерпретация сужает смысловое поле текста или, всё-таки, расширяет его? 4) и ещё – можно ли рассматривать (в отдельных случаях) автоинтерпретацию как вид самообмана, когда автор говорит о том, что должно было быть в его тексте (т. е. о замысле), но что отсутствует или недопроявилось при реализации замысла?

Криворучко Світлана Костянтинівна, старший викладач кафедри історії зарубіжної літератури та класичної філології Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.

Злочин як пізнання дійсності та особистості митця на початку XXI століття (Т. Егген „Декоратор”)

У романі „Декоратор” відбиваються такі категоріальні аспекти „художньої критики”, як поетичне винахідництво образу реальності, подолання синдрому „кінця” (2000 рік), документальний аналіз об’єктів і явищ у синтезі уяви і рефлексії, естетика мінімалізму, розмитість жанру, діалог із наукою і мистецтвом минулого, спроба пізнати та зрозуміти дійсність, концепт автор/автор. У „Декораторі” Т. Егген реабілітує нарративні структури персонажів, інтриги, розв’язки, використовуючи романні моделі для зображення сучасного світу власним винахідництвом реальності мистецтва і митця в аурі злочину. Естетика мінімалізму, на якій ґрунтується твір, виявляється важко вловимим концептом, який передбачає нарративний мінімалізм, де редукція інтриги та персонажів зводиться до інтимного рівню.

Кушнір Ірина Богданівна, асистент кафедри світової літератури Львівського національного університету імені Івана Франка.

Роман О. де Бальзака “Селяни”: вигадка чи реальність?

У романі “Селяни” (1844) Бальзак торкається соціальних питань тогочасного села. Характерним є те, що головними персонажами цього твору є не окремі герої, а соціальні групи. Роман має структуру трикутника, зображаючи боротьбу аристократії, буржуазії та селянства. Завдяки спостережливості Бальзака роман містить ряд характерних рис селянства, показаного як диференційований прошарок. Справжня трагедія твору – не поділ землі, а загибель утопії. Так вимальовується лінія *paisans–terre–guerre–châteaux*, що ілюструє стосунки “земля – людина” у баченні Бальзака. Письменник започаткував народження соціального рустичного роману.

Мараховська Тетяна Анатоліївна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри «Іноземні мови» Автодорожнього інституту Донецького національного технічного університету.

Образ негра в рассказе В. Стайрона „Шедреч”

Доклад посвящен рассмотрению образа негра в рассказе Стайрона «Шедреч». В рассказе «Шедреч» образ негра мерцает двумя гранями: с одной стороны, это вполне живой, жизнеподобный образ, с другой стороны, он символичен. В повести старик-негр на уровне мифотектоники конгруэнтен библейскому герою – Илье-пророку. Судьба Шедреча является опытом каждого человека, который прошел

испытание безвыходного и безнадежного положения и потерял все то, что составляло смысл его жизни. Потерял он почти все. Но это «почти» есть самое ценное: «родное лоно» – время и место – «хронотоп свободы», где он был счастлив и по-детски не обременен знанием о своем будущем раба.

Марченко Тетяна Михайлівна, кандидат філологічних наук, доцент, докторант кафедри російської і світової літератури Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди.

***Образ головного героя в романі О.П. Кузьміча
„Зіновій-Богдан Хмельницький”***

Сучасні літературознавці визнали образ Богдана Хмельницького традиційним в російській літературі доби романтизму. Проте, коло художніх текстів, які підтверджують цей факт, вивчено лише вибірково, ціла низка творів, присвячених цій історичній особистості, фактично недоступна читачам. Про один з таких забутих після першої і єдиної публікації творів йтиметься в запропонованій доповіді. Вона висвітлює жанрові та світоглядні аспекти функціонування образу Богдана Хмельницького в художньому світі одноіменного роману О. Кузьміча, основні засоби творення образу головного героя. Автор статті стверджує, що в романі створено романтичний тип героя-обранця, а ідейне потрактування образу не позбавлене авторської суб'єктивності і не уникло загальної для російської літератури першої половини XIX століття тенденції до міфологізації постаті великого українського гетьмана.

Пастушок Галина Олексіївна, асистент, аспірант кафедри світової літератури Львівського національного університету імені Івана Франка.

***Блазень на межі трагічного і комічного:
жанровий експеримент над Шекспіром***

Роль образу блазня – як до, так і протягом розвитку елізаветинської драми – заледве чи можна звести до невід'ємного елементу комедійного жанру в його класичному (античному) розумінні. У багатьох випадках, коли ми маємо справу з моралістичними середньовічними виставами, блазень (котрий щойно зароджувався як персонаж драм і частіше називався клоуном) не був сюжетним персонажем, а функціонував як інститут людської тілесності, заснований на довготривалій популярній традиції і глибоко вкорінений в культуру. Переважно блазнювали на сцені Порок (Vice), Диявол або їхні поплічники. До-модерний клоун не робив жодних спроб пояснення чи мотивування дії, якою визначалася його власна сутність. У елізаветинській драмі блазні, окрім універсальних властивостей людської

глупоти, здобувають риси особистісні і стають сценічними персонажами. Через аналіз персонажів блазнів у відомих (здебільшого ранніх) комедіях Шекспіра, автор статті намагається побачити, наскільки важливе місце посідають вони у жанрі комедії і до якої міри їхня присутність є жанротворчою. Дослідник доходить висновку, що блазнюючі фігури Шекспірових комедій навантажені рядом важливих жанрових атрибутів (вони є носіями зв'язку із середньовічною традицією комізму; вони несуть у собі смішну і повчальну – але не висміювальну – природу елізаветинської комедії; вони служать непрямыми речниками самого автора; вони є коментаторами і текстуальними референтами, хронотопно тісно співвіднесеними до глядача/читача), але їхня присутність є визначальною не стільки для жанру комедії в античному чи класицистичному розумінні, скільки для шекспірівського методу творення драми, що в основі своїй походить із середньовічного літургійного дійства і не знає строгості поділу на високе трагічне і низьке комічне.

Петров Костянтин Анатолійович, аспірант, викладач кафедри іноземних мов Автодорожнього інституту Донецького національного Технічного Університету.

***„Физиология Петербурга” в творческой биографии
Н.А. Некрасова***

У доповіді аналізується редакторська діяльність М.А. Некрасова. Він розглядається як редактор збірки: «Фізіологія Петербурга. Наводяться оцінки періодичних видань того часу та його сучасників, таких як В.Г. Белінський, К.С. Аксаков. М.А. Некрасов розглядається не з точки зору видатного поета, а як талановитий редактор, один з тих, хто заклав основи редакторської діяльності в Росії в XIX столітті.

Постолова Ірина Вікторівна, викладач, аспірант кафедри історії зарубіжної літератури і класичної філології Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.

***Пошук адекватних методик у дослідженні
літературної спадщини Генріха Бюлля***

Доповідь присвячена пошуку адекватних методів дослідження творчості одного з найвідоміших німецьких письменників XX століття Генріха Бюлля. Останнім часом наукова думка про те, щоб поєднати літературознавчий та лінгвістичний аналізи в єдиний філологічний задля всебічного охоплення тексту, знаходить багато прихильників серед науковців. Сьогодні загальноновизнаним є той факт, що однобічний аналіз тексту вже не справляється з вимогами та завданнями, що ставлять перед ним сучасні дослідники. Тому, на думку таких провідних вчених як

А.Андрєєв, В.Тюпа, Л.Бабенко, природним та актуальним буде формування нової інтегральної наукової дисципліни, яку прийнято визначати як філологічний аналіз тексту.

Твори видатного письменника сучасності Генріха Бюлля відрізняються глибиною та неосяжною кількістю підтекстів, багаторівневою структурою та яскравими мовними проявами таланта митця, залученням до тексту історичних та міфологічних алюзій, різноманітністю як за формою так і за змістом. Усі ці особливості прози, генетично притаманні творчості німецького автора, дослідник в змозі охопити та вичленити тільки використовуючи повний арсенал сучасних методик обох споріднених дисциплін: літературознавства і лінгвістики.

Рогова Надія Тарасівна, викладач Харківського державного медичного університету, аспірант Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна.

Уявлення про смерть у Гомера і Платона

У доповіді досліджується феномен смерті в уявленні давніх греків на прикладах творів Гомера і Платона. Для детального розгляду цієї проблеми з'ясовується різниця між смертними і безсмертними творіннями, зображуються уявлення про загробний світ, існування після смерті, місцезнаходження, складові елементи душ людини, аналізується різне відношення до ідеї покарання після смерті в поемах Гомера і діалогах Платона.

Старцева Вікторія Сергіївна, викладач кафедри прикладної лінгвістики Черкаського державного технологічного університету.

Південний характер та чорна етика у белетристиці

Тоні Моррісон

Мета доповіді полягає у аналізі засад та особливостей афроамериканської південної моралі та чорної етики у белетристиці Тоні Моррісон. У доповіді аналізуються недосліджені раніше аспекти творчого доробку письменниці, переосмислюються загальнокультурний канон та традиційні естетичні настанови, що дає можливість відмовитися від усталеного сприйняття творчості авторки. У роботі детально аналізується пізня проза Т. Моррісон, як цілісний естетичний феномен у сукупності індивідуальних особливостей та найважливіших типологічних зв'язків з основними філософсько-естетичними напрямками сучасного літературного процесу. Дослідження орієнтоване не тільки на змістовні аспекти, а й на внутрішню організацію прози Моррісон з точки зору її структури.

Тоні Моррісон – перша афроамериканка, що отримала Нобелівську та Пулітцерівську премії з літератури, професор Принстонського

університету, член Американської академії та Інституту мистецтв і літератури, член Американської академії гуманітарних і точних наук. Тоні Моррісон давно визнана класиком американської літератури. Її твори глибокі за змістом, в них розглядаються серйозні проблеми афроамериканського населення США. У доповіді аналізуються останні романи Тоні Моррісон: мова, манера написання, індивідуальність стилю та перекладацькі особливості її творчості.

Хомчак Олена Геннадіївна, кандидат філологічних наук, старший викладач Мелітопольського державного педагогічного університету.

Форми повествования в романах И.А. Гончарова

В докладе рассматриваются формы повествования и способы актуализации личности автора-повествователя в романах И.А.Гончарова. Поставлены акценты на смысловом соотношении: автор - произведение - читатель, единством которого обусловлен смысл художественного творчества. Прослежена эволюция форм повествования в романах И.А.Гончарова. В "Обыкновенной истории" стилистически нейтральный повествователь от первого лица, приближенный к автору-творцу, проявляет свою позицию с помощью лирических отступлений, комментариев к репликам и поступкам героев, обращений к предполагаемому читателю. Повествовательное "мы" в романе "Обломов" подчеркивает общность интересов автора-повествователя с читателем, по всему роману рассеяны знаки присутствия нарратора, приглашение принять участие в беседе. Композиция "Обрыва" (роман в романе) дает возможность организации повествования через призму сознания близкого по духу автору героя Райского. Он выступает в романе не только как персонаж, наряду с остальными, но и как писатель - творец иной реальности.

Чиркова Юлія Юрївна, викладач, аспірант кафедри зарубіжної літератури і класичної філології. Харківського державного медичного університету.

Неоміфологічні особливості „нового роману” в дискурсі постмодернізму

Доповідь присвячено проблемі аналізу жанрових особливостей феномену французького «нового роману», традиційно віднесеного до модерністської прози, в контексті сучасних тенденцій розвитку літературної теорії. Розглянуто комунікативні стратегії творів основних представників і теоретиків неороманізму (А. Роб-Грійє, К. Сімон, М. Бютор і Н. Саррот) з позицій рецептивної поетики як поетики сприйняття романної спадщини письменників. Пропонується ідея формування в процесі комунікативного акту своєрідного метанаративу,

який є продуктом співавторського відтворення актуалізованого в тексті художнього світу відправника та породжених ним смислів у конкретній суб'єктивній свідомості реципієнта.

ЛІТЕРАТУРА ЯК ФОРМА МІЖНАЦІОНАЛЬНОГО СПІЛКУВАННЯ. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА

Джолос Юлія Володимирівна, викладач, аспірант кафедри прикладної лінгвістики Черкаського державного технологічного університету.

Індіанський міфологічний хронотоп у романі Луїзи Ердріх „Жінка-антилопа”

Доповідь присвячена аналізу індіанського міфологічного хронотопу у творчості американської письменниці Луїзи Ердріх (Louise Erdrich), а передусім у її романі «Жінка-антилопа» (The Antelope Wife, 1998), з циклу творів, присвячених індіанцям Північної Дакоти. Мета цієї розвідки – виявити певні особливості сприйняття часопростору ожибве, з'ясувати характерні риси, які відрізняють його від загально-американського художнього сприйняття часопростору. Актуальність дослідження зумовлена недостатньою вивченістю цього феномену вітчизняною літературною наукою, переосмисленням усталених уявлень про хронотоп на зламі XX-XXI сторіч, своєрідністю та унікальністю часопростору, створеного письменницею. У нашому дослідженні ми переважним чином спиратимемося на наукові здобутки Л.Г. Бабенко, Ю.В. Казаріна, Н.А. Лисюк та інших літературознавців.

Козловська Світлана Андріївна, аспірантка, методист, Південнослов'янського інституту Київського славистичного університету.

Особливості формування та еволюції канадської англомовної літератури 60-х – 70-х років XX століття

У доповіді аналізуються особливості формування та еволюції канадської англомовної літератури 60 – 70-х років XX століття. Однією із тенденцій світового літературного процесу у той період є намагання осмислити минуле та усвідомити себе у зв'язку із попередніми поколіннями. Канадські письменники того часу звертались до теми пошуку національної ідентичності та історії країни.

Творчість Маргарет Лоренс займає провідне місце в історії канадської англомовної літератури 60 – 70-х років XX століття. Твори письменниці відзначаються художньою своєрідністю та масштабністю історичного бачення. Маргарет Лоренс зробила значний внесок в англомовну канадську літературу, збагативши її образами представників різних верств канадського суспільства.

Кравченко Леся Степанівна, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри світової літератури Дрогобицького державного педагогічного університету ім. Івана Франка

***Художня майстерність Д. Павличка
як перекладача сонетів Р. М. Рільке***

У доповіді здійснюється спроба проаналізувати художню вартість перекладів Р.-М. Рільке, зроблених відомим українським перекладачем, поетом, літературознавцем Д. Павличком. Автор намагається показати роль та місце сучасного українського перекладача у когорті поетів-перекладачів австрійського митця поетичного слова.

Матковський Іван Йосипович, кандидат філологічних наук, викладач кафедри світової літератури Дрогобицького педагогічного університету ім. Івана Франка, докторант Вармінсько-мазурського університету в м. Ольштин (Польща).

***Українська література на сторінках паризького часопису „Культура”
як вияв польсько-українського культурного діалогу
(на матеріалах літературно-критичних статей Юзефа Лободовського)***

У доповіді здійснено спробу визначити роль поета, прозаїка, публіциста Юзефа Лободовського в популяризації української літератури та її представників у еміграційний період його діяльності. Автор намагається показати позицію польського критика щодо літературних процесів в Україні та передати його розуміння української літератури у контексті світових літературних процесів.

Ничко Оксана Яромирівна, аспірантка кафедри теорії літератури та порівняльного літературознавства Тернопільського національного педагогічного університету імені В. Гнатюка.

Полінійці у журналістській творчості Джона Стейнбека

У доповіді висвітлюється стейнбеківське конструктивне імаго життя французьких фермерів (полінійців); вимальовуються прикметні риси та психологічна унікальність французьких землеробів післявоєнного періоду, спростовуються письменником їхні буденні, ординарні характеристики.

Нікоряк Іван Васильович, асистент кафедри зарубіжної літератури та теорії літератури Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Національна специфіка метафори

Метафора, універсальна форма художнього мислення, є одночасно й національно специфічним явищем. Найчастіше вона пов'язується з проблемою самоідентифікації свідомості, яка змушена адаптуватися до

навного глобального значення. Непрямим свідченням визнання тотальної ролі метафори в різних життєпроявах свідомості можуть слугувати такі її визначення, як "базисна" (Е. Мак Кормак), "орієнтаційна", "онтологічна" (Дж. Лакофф та М. Джонсон), "терапевтична" (Д. Гордон) і т. ін., додамо сюди й „національну метафору”.

Понятійна система не завжди усвідомлюється нами. У повсякденній діяльності ми перш за все думаємо і діємо у площині автоматичних визначень, згідно із певними схемами. Один зі способів виявлення цих схем – це вивчення природної мови. Оскільки природне мовне спілкування базується на тій самій понятійній системі, яку ми використовуємо у мисленні і діяльності, мова виявляється важливим інформативним джерелом про те, що ця система понять являє собою. Таким чином, слід констатувати, що наша понятійна система за своєю суттю резонансно метафорична. Завдяки мові ми отримали метафору у своє користування, яка у свою чергу структурує наші вчинки, пізнання і наше мислення.

Олійник Наталія Дмитрівна, перекладач-фахівець I категорії Тернопільського державного технічного університету імені І. Пулюя, центр міжнародної діяльності, інформації та маркетингу, аспірант кафедри теорії літератури та порівняльного літературознавства Тернопільського національного педагогічного університету ім. В.Гнатюка

Взаємодія ритму та мелодики в структурі віршового тексту

У доповіді визначено на прикладі метрико ритмічної організації вірша Роберта Бернса „Farewell to Eliza – ‘From thee, Eliza’” поняття ритмомелодики як стилістичної домінанти у віршовому тексті, у перекладі С.Я. Маршака „Перед разлукой”.

Півторак Володимир Васильович, аспірант кафедри української літератури Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

***Стилістика тропової системи Юрія Федьковича
початкового періоду поетичної творчості***

У доповіді проаналізовано поетичний спадок Юрія Федьковича початкового періоду творчості з погляду тропіки. Проведений аналіз доводить, що специфіка стилю раннього періоду поетичної творчості буковинського письменника визначається широким використанням таких тропів як порівняння, епітет, метафора, метонімія, синекдоха, іронія, сарказм, гіпербола, літота, мейози. Індивідуальний авторський стиль стає визначальною рисою, яка дає право говорити про Юрія Федьковича як про оригінального, самобутнього письменника, творчість якого містить чимало свіжих образів, хоча й ґрунтується на глибоких народнопісенних традиціях.

Радчук Віталій, доцент кафедри теорії і практики перекладу з англійської мови Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка, науковий співробітник відділу соціолінгвістики Інституту української мови НАН України.

***Співвідношення експресії й імпресії в оригіналі та перекладі
і проблема тлумачення літературних творів***

У доповіді йдеться про досі не розв'язану суперечність між методологією сучасної літературознавчої герменевтики, яка визнає національно-історичну зумовленість кожного з множини тлумачень, і панівною у фаховій теорії концепцією функціонально-естетичної рівності перекладу, яку перекладознавча методика й критика широко постулює як вимогу до праці перекладача і критерій її якості.

ЛІТЕРАТУРА В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОГО МИСТЕЦТВА

Бессараб Олександр Володимирович, аспірант кафедри історії зарубіжної літератури і класичної філології Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

Роман Дена Брауна „Код да Вінчі” та масова культура

У доповіді йдеться про феномен роману Дена Брауна «Код да Вінчі» і його трансформацію в «масовій культурі». Останнім часом на тлі науково-технічного прогресу широкого розповсюдження набули ідеї ідентичного синтезу літератури та кінематографу. Особливого розвитку зазнало таке літературне явище як «роман-андрогін». Жанр із звучною назвою «роман-андрогін» (він же – роман-трансформер, універсальний роман, роман багаторазового використання, роман-протей, роман-перевертень) представляє собою не просто літературний напрямок, а мультикультурне явище, що поєднує в собі ознаки (інваріанти) декількох різних видів і форм сучасної культури.

Постмодерністські романи-бестселери часто порівнюють з дитячим конструктором «лего», пристрій якого дозволяє з легкістю збирати різноманітні предмети-іграшки із запропонованих типових деталей. Роман-андрогін – більш складна модель конструктора. Саме ця ознака формує універсальність нового жанру. Частково універсальність диктується прагматизмом, духом якого пройняті якщо не самі творці творів, то їх замовники: очевидно, що прибуток пропорційно зростає не тільки по відношенню до тиражів, але й до масштабів використання літературного твору, що став універсальним продуктом.

Доповідь містить в собі спробу аналізу взаємодій чотирьох рівнів рецепції: літературний, кінематограф, комп'ютерна гра та книгокометарі, у ньому також піднімається питання занепаду «класичного роману» і його перетворення на роман типу «андрогін».

Варецька Софія Олександрівна, асистент кафедри світової літератури, факультету іноземних мов Львівського національного університету імені І. Франка.

Синтез мистецтв у творчості Гюнтера Граса

У даній статті досліджується естетична програма відомого німецького письменника ХХ ст., Нобелівського лауреата – Гюнтера Граса. Акцентується увага на особливостях його художнього світу, виділяються найважливіші риси індивідуальної художньої системи автора, а також розглядається концепція мистецтва Г. Граса як відомого художника й скульптора.

Віват Ганна Іванівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри українознавства та лінгводидактики Одеської національної академії харчових технологій.

Інтермедіальність як результат духовного впливу мистецтва на творчу особистість (на матеріалі творчості В. Стуса та І. Калинця)

У доповіді розглядається явище інтермедіальності як духовної наснаженості творчої особистості на основі інтермедіальної практики поетів-дисидентів В. Стуса та І. Калинця. Відзначається, що інтермедіальна практика поетів-дисидентів має досить широке застосування. Вона розповсюджується на різні види мистецтва: живопис, архітектуру, скульптуру, музику.

Комаров Сергій Анатолійович, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри зарубіжної літератури Горлівського державного педагогічного інституту іноземних мов.

Література та кіно: постмодерністські екранізації творів Д.Г. Лоуренса та А. Моравія

Проблема взаємодії літератури з іншими видами мистецтв, зокрема, з кіно, є однією з найцікавіших та малодосліджених у вітчизняному літературознавстві. У пропонованій доповіді робиться спроба аналізу екранізацій романів Д.Г.Лоуренса "Закохані жінки" (1969) та А.Моравія "Презирство" (1963) відомими європейськими режисерами Кеном Расселом та Жаном-Люком Годаром відповідно. Кіноінтерпретації вказаних книг досліджуються у зіставленні з їх літературними джерелами. Класики світового кінематографу 60-80-х років К.Рассел та Ж.-Л.Годар у своїй творчості одними з перших втілили принципи нового, постмодерністського, мистецтва. Питання взаємовідносин чоловіка та жінки - центральне у романах Лоуренса та Моравія - розглядається ними з великою долею іронії, серйозний пафос першоджерел в екранізаціях навмисно знижується через використання різноманітних засобів інших видів мистецтв - музики, живопису, операторської роботи, театру.

Косюк Оксана Михайлівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри теорії літератури, зарубіжної літератури та журналістики Волинського державного університету імені Лесі Українки.

Творчість класиків української літератури та індустрія масової культури: опозиція чи трансформація?

Протягом усієї історії людство, як свого часу зазначив Ю. Лотман, знаходить, виявляє, “викопує з правічного пилу” “найспоживаніші” пам’ятки та взірці довершеності минулого. Так Відродження “відкопало” Античність, Модернізм Романтизм і т.п. У засвідченому “викопному законі” декларується циклічність розвитку, пов’язана з проходженням трьох основних стадій: констатація-заперечення-синтез. Ствердженням/положенням (тезою) у царині мистецтв вважають класику. Запереченням/протиставленням (антитезою) – модернізм. Лишається синтез (зняття протилежностей – за Гегелем). І це, напевно, – постмодернізм... Поступальність та повторюваність надає культурно-історичному процесові розвитку циклічності (“спіралевидної” форми): кожен наступний його ступінь багатший від попереднього, оскільки вбирає в себе накопичене (питання лишень: чи найкраще?) і додає своє. На думку культурологів/теоретиків медіа та літератури, для культури нашого часу (постмодерну) важливими і цінними є саме класичні (високоякісні) “атавізми” усіх “віджитих” культур (напівзруйновані святилища з пантеоном старих богів), однак не у звичному, а в трикстеризованому вияві (як каміння для калейдоскопічних ігор), тому вона “реанімує” (“викопує” й повертає до життя) саме непроминальні цінності; з одного боку вульгаризуючи і тривіалізуючи їх (за амбівалентним законом майданного пересміювання серйозного), з іншого – роблячи доступними загалові. І тим самим – гуманізуючи...

Науменко Наталія Валентинівна, кандидат філологічних наук, докторант Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Входження у світ вільного віршування

У доповіді розглядаються особливості розвитку вільного віршування в контексті становлення індивідуального стилю поета. Показано, що чинниками зацікавленості автора у художній практиці верлібру (а також у наукових його студіях) стають поетична лектура, дослідницька та перекладацька діяльність, переосмислення традицій вільного віршування в національній літературі, яке, зокрема, включає елементи творчого та нетворчого наслідування.

Олійник Ірина Дем’янівна, аспірантка кафедри теорії літератури та порівняльного літературознавства Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

***Перекладач-інтерпретатор тексту для дітей
(нова інтерпретація дитячих казок Р.Кіплінга)***

Доповідь присвячена виявленню особливостей перекладу творів для дітей. Інтерпретація творів дитячої літератури має свою специфіку

функціонування з огляду на цільову аудиторію – дітей. Притаманні дитині особливості сприйняття ставлять перед перекладачем певні вимоги: дотримання нараційної дистанції, вживання відповідних форм звертання тощо. Матеріалом дослідження стають твори для дітей англійського поета та прозаїка Р. Кіплінга зі збірки "Just So Stories". Проаналізовано використання автором власне дитячих атрибутів сприйняття твору та простежено їх дотримання/недотримання через переклад. Висновки дослідження містять аргументації, що вказують на складність, специфічність та функціональні домінанти іншомовної інтерпретації творів для дітей.

Сажина Алла Володимирівна, асистент кафедри зарубіжної літератури та теорії літератури Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Транзитивні рекламні сюжети

Дана доповідь присвячена проблемі використання транзитивних (термін О. Бондаревої) сюжетів та образів у рекламних творах. Численні ремінісценсії, алюзії, натяки покликані використовувати культурно-літературний досвід у прагматичних цілях: „перевірені” літературою традиційні сюжети та образи у рекламі перетворюються на засіб маніпулювання рецептивною свідомістю.

Устименко Марія Василівна, викладач кафедри англійської мови для гуманітарних факультетів Київського національного університету імені Тараса Шевченка; **Вашталова Катерина Олексіївна**, студентка II курсу відділення «Західна філологія» Інституту філології Київського Національного університету імені Тараса Шевченка.

Брехтіанське панк-кабаре "The Dresden Dolls"

як феномен сучасного мистецтва Америки після 11 вересня

Дана доповідь зосереджується на феномені відродження кабаре у Сполучених Штатах ХХІ сторіччя. Переосмислюючи та актуалізуючи мистецьку спадщину жанру, виконавці нового покоління переважно звертаються до німецького кабаре періоду Веймарської республіки, що приваблює їх не лише естетикою театральних вистав та можливістю творчого діалогу із публікою, але й прихованою сатирою сучасної соціально-політичної ситуації у країні та світі. Розглядаючи творчість бостонського дуету «The Dresden Dolls» як яскравий приклад цієї тенденції, автори приділяють особливу увагу аналізу поетичної складової його перформансів. Ключові слова: американське кабаре, німецьке кабаре 1920-х, епічний театр Б. Брехта, політична сатира, панк ідеології, цензура, 11 вересня, постмодернізм, діалог із публікою, перформанс.

ЗМІСТ

ПРОГРАМА КОНФЕРЕНЦІЇ

18 жовтня..... 3

19 жовтня..... 8

АНОТАЦІЇ ПОДАНИХ ДОПОВІДЕЙ

Доповіді пленарного засідання..... 14

Секція 1. Нові явища в літературознавчому процесі

межі тисячоліть..... 19

Секція 2. Наукова методологія

в сучасних дослідницьких ракурсах 24

Секція 3. Актуальна методика

літературознавчого дискурсу..... 32

Секція 4. Аналіз нових інтерпретацій

літературної спадщини..... 43

Секція 5. Література як форма міжнаціонального

спілкування. Сучасні проблеми перекладознавства 51

Секція 6. Література в контексті

сучасного мистецтва..... 54